

Slovenski PRIJATELJ.

Izhaja enkrat v mescu.

Velja 4 gold. av. velj. na leto.

Štev. 3. V Celovcu 15. marca 1881. XXX. tečaj.

Pridiga za četrto postno nedeljo.

(O izpraševanju vesti.)

„Jezus reče svojim učencem: Poberite kosce, kateri so ostali, da konca ne vzamejo.“
(Jan. 6, 12.)

Vvod.

Lepo je bilo od apostelnov, da so Jezusovo povelje tako zvesto in na tanko dopolnili, kakor jim je rekel; zato jim je tudi on pripravi vsakemu svoj stol v nebesih, na katerem bodo na sodnji dan sedeli in sodili Izraeljsko ljudstvo. Ravno tako, ljubi kristjani! moramo tudi mi radi ubogati, kar nam on, naš Gospod in Ōdrešenik, veleval in kar nam katoliška cerkev v njegovem imenu zapoveduje. Med drugim nam katoliška cerkev zapoveduje, da mora vsak kristjan v tem času pred svojega naprejpostavljenega spovednika poklekniti in se čisto in odkritoserčno spovedati in z resnično pokoro za svoje grehe zadosti storiti. — Kdor pa hoče dobro spoved opraviti in vredno odvezo zadobiti, mora najprej svojo vest na tanko izpraševati in svoje serce zvesto preiskati; ne sme namreč samo na to gledati, kar je storil in kar je opustil, ampak treba je tudi na to misliti, v kakošnih okoljšinah se je takrat znašel in kaj je iz greha hudega ali napčnega prišlo; ker na teh dveh rečeh je grozno veliko ležeče. In ker je zdaj za vsakega čas, da svojo velikonočno spoved opravi, sem si naprej vzel vam nekoliko bolj obširno o izpraševanju vesti govoriti in vam pokazati, s koliko skerbjo morate svojo vest preiskati in na kaj posebno gledati, ako se hočete prav in čisto spovedati in božji pravici zadosti storiti. — Kedar vest izprašujete, še ni zadosti, če ste se

svojih grehov spomnili, ampak tudi okoljščine je treba premisliti, v katerih je bil greh storjen, kar vam bom pokazal v I. delu, in potem morate tudi nasledke greha v misel vzeti, o tem pa v II. delu.

Preden pa vam začnem nauk razlagati, se vam priporočim za navadno poslušanje!

I. del.

Vsi učeniki nas učijo, tedaj je tako star ta nauk, kakor je stara vera, da mora človek, ako hoče dobro spoved opraviti, tudi okoljščine svojih hudih in dobrih del premisliti in vse na tanko svojemu spovedniku razodeti. Na svetu je veliko stanov in veliko dolžnosti, ki se med seboj ločijo, in kar je enemu pripuščeno, utegne drugemu prepovedano biti; kar je danes prav, morda jutre ni prav, in kar ni noben greh v pričo svojega spola, utegne velik greh biti v pričo drugega spola. Posebno pa je tiste okoljščine treba povedati, katere hudobijo in težo greha zmanjšajo ali pa povečajo. Tako postavim: Kdor svojemu bližnjemu kaj ukrade, greši zoper sedmo božjo zapoved; kdor pa v cerkvi kaj ukrade, stori veliko večji greh in tudi prvo božjo zapoved prelomi, tedaj tega ne sme pri spovedi zamolčati. Kdor v petkih in drugih zapovedanih postnih dnevih brez pravega vzroka meso vživa, stori velik greh zoper tretjo cerkveno zapoved; kdor pa drugim meso kuha ali jim ga ponuja, ali v pričo njih je in jih pohujša, stori še veliko večji greh in zraven tudi peto božjo zapoved prelomi. Matere, ki otroke dojijo, niso dolžne se postiti, kakor hitro pa otroke odstavijo, jih že zapoved veže, in niso več brez greha, če se ne postijo. — Kletev, ki človeku redkokrat in iz naglosti iz ust uide, bode le za majhen greh zarajtana; kdor pa po navadi kolne in ga zavoljo tega nikoli vest ne peče, utegne tudi smertnega greha deležen postati.

Vi pa sploh ali večjidel na take okoljščine veliko ne mislite in jih tudi pri spovedi ne poveste. Navadno po večjem in poveršno svoje grehe razodenete in pravite: „kdo bi tam pri spovedi čenčal in pravil reči, katerih treba ni.“ Res je ljubi moji! da nekateri pri spovedi veliko nepotrebnega pripovedujejo in spovedniku s tem le nadležnost delajo, pa še več je takih, kateri se tako spovedujejo, kakor da bi duhovniki vsegavedoči bili, ali pa kakor da bi jim uganjke stavili. In če pri takih spovednik to ali uno reč poprašajo, še dostikrat ni nič ž njih spraviti, da komaj razložijo, ali je spokornik vreden odveze ali ne.

Zatorej imejte skerb, da bote že doma natanjko svojo vest izprašali, ker pri spovedi zato ni več časa, takrat je že prepozno. Ne čakajte, da bi vas spovednik vse izprašali, ampak sami se obtožite vseh okoljščin, po katerih postane greh večji ali manjši.

Ni zadosti, če se obtožite, da ste zoper šesto božjo zapoved

po svoji zadnji spovedi toliko ali tolikokrat grešili, ampak tudi to morate zraven pristaviti, koliko časa že v tem grehu živite in da se po nobeni spovedi niste nič poboljšali.

Ni zadosti, če rečete, da ste nespodobne misli imeli, ampak tudi to morate zraven pristaviti, če ste jih radi imeli ali če ste si jih iz glave izbijali, zakaj na tem je vse ležeče. Kdor ima slabe misli, pa zoper svojo voljo ter si prizadevlje jih iz glave izgnati, ta nima nobenega greha, ampak stori dobro delo in je plačila vreden. Kdor pa ima slabe misli, in sicer radovoljno, pa se jih ne veseli, vendar pa si tudi premalo prizadevlje jih iz glave izgnati, ni brez greha, ampak je majhnega greha deležen. Kdor pa celo nespodobne reči rad premišljuje in ima veselje nad njimi, je smertnega greha kriv in večnega ognja vreden. Tako morate premišljevati vse svoje grehe po njih okoljščinah, in marsikatera reč, katero imate zdaj za nedolžno, bode se pokazala, da ni nedolžna, ampak pregrešna in morebiti zelo pregrešna. Kolikokrat svojega bližnjega v malem poškodujete in pravite: „kaj pa to, saj ima komaj krajcar vrednosti“; ali pomislite, kolikokrat ga poškodujete in da s tem mnogokratno poškodovanje postane velika škoda, pa bote se bolj varovali majhnih krivic in bolj pošteno ravnali. Ali da ob kratkem povem: S tako skerbjo morate svojo vest izpraševati, kakor da bi kmalu potem morali pred sodbo Jezusa Kristusa stopiti in od svojega življenja odgovor dati. Pred njim ne bo nič skritega ostalo, in vsaka hinavščina in vsaka najbolj skrita pregreha bo na dan prišla. Zatorej sodite zdaj sami sebe in obtožite se tako, kakor ste pred večnim sodnikom dolžni, potem smete upati, da vam bo tudi on milostljiv in vas ne bo zaverigel. Toda ne samo okoljščin, ampak tudi nasledke grehov je treba razodeti; o tem pa bote slišali v

II. delu.

Ni zadosti, sem rekel, da človek samo svoje grehe pove, ampak tudi to je treba razodeti, kaj je iz njegovih grehov sledilo. Že v starem testamentu je dal Bog zapoved, da vsak, ki svoje šterne ne pokrije, je dolžen, ako se primeri, da sosedova živina noter pade, škodo poverniti in mu živino plačati. Če je tedaj Bog že v časnih rečeh tako sodbo sklenil, kako morete misliti, da na žalostne nasledke grehov ne bi nič gledal, ali da bi mu bilo vse eno, če iz greha kaj hudega ali dobrega pride? Sv. pismo in naša lastna pamet nas uči, da kdor je greha vzrok je vzrok tudi vseh nesreč, ki iz greha pridejo. Kdor postavim, klafo in nespodobne besede govori, ali kdor se nesramno in nečimerno napravlja, obudi večji del pri svojem bližnjem nespodobne želje, in take nespodobne želje bodo tudi njemu za greh zarajane, kateri jih je s svojimi besedami ali s svojim obnašanjem obudil. Stariši dostikrat vpričo svojih

otrok kolnejo in se gerdo vedejo, zato tudi otroci kmalu začnejo kleti in živeti, kakor stariše vidijo in slišijo, pa vseh teh grehov so stariši krivi in bodo na njihov račun zapisani, ker lahko naprej vidijo, da se bodo po njihovem obnašanju otroci pohujšali. Marsikateri gospodar pušča v svojo hišo razuzdane ljudi, ki otroke in družino pohujšajo in zapeljujejo; marsikatera mati pripusti svojim hčeram vso prostost, da lahko okoli hodijo in svojo nedolžnost zapravljajo, — kdo je vseh teh grehov kriv? Kdo drugi, kakor gospodar sam, ki take ljudi pod streho jemlje; kdo drugi, kakor zanikerna mati, ki svojim hčeram potuho daje, in k takim slabim zvezam molči in nič ne reče!

Glejte! od vsega tega bote enkrat račun dajali, zato morate črez vse to svojo vest izpraševati in potem pri spovedi to vse povedati. Če bote tako svojo vest izpraševali, vas zagotovim, da vam ne bo nikoli na misel prišlo reči, kakor zdaj pravite: „Kaj bi pa hodil večkrat k spovedi, saj še zdaj, ko grem v letu enkrat ali dvakrat, ne vem nič posebnega povedati in vest mi tudi nič takega ne očita?“ Tudi slepec tako govori: „Kaj bom rože gledal, kaj si bom obleko izbiral, pravi, saj je vse enako?“ Ali le oči mu odprite in kmalo bo vse drugači govoril. In ko bi vi hoteli svoje oči odpreti in svoje serce pregledati, bi gotovo tako ne govorili, ker dosti bi videli, kar je vredno povedati in kar bote morali povedati, če prej ne, gotovo na sodnji dan.

Pijanec se obtoži, da je včasih črez mero pil in svojo pamet zgubil, od tega pa nič ne pove, koliko premoženja je že s pijančevanjem zapravil in koliko žalosti in koliko jeze je ženi in otrokom naredil. Hlapec se obtoži, da je včasih na skrivnem kaj zmeknil, od tega pa nič ne pove, da so bili potem drugi posli obdolženi, da se je morebiti kateremu pri plačilu kaj odtergalo, da se je zavoljo tega veliko kletve in veliko prepira storilo. Dekla se obtoži, da je včasih kaj zoper gospodarja ali gospodinjo govorila, od tega pa nič ne pove, koliko sovraštva je s tem naredila in koliko nepotrebnih besedi se je govorilo, s katerimi se je Bog žalil in bližnji pohujšal.

Seveda, vi se izgovarjate in pravite: „Jes nisem mislil, da bo iz mojih besedi toliko hudega prišlo;“ ali ta izgovor je prazen. „Modri človek, pravi sv. pismo, prej premisli, potlej govori, bedak pa prej govori in potlej misli.“ Tudi vi, če se hočete med modre šteti, prej premislite, kaj bi vtegnilo iz vašega govorjenja priti, in potlej še le govorite, kakor vam pamet velewa, in ne bo se vam treba kesati.

In tako, ljubi kristjani! sem vam nekoliko povedal, kako morate v tem času svojo vest izpraševati, ako hočete vredno veliko-nočno spoved opraviti, in ne samo od spovednika, ampak tudi od Boga odvezo svojih grehov zadobiti. Izprašujte pa se tudi še črez svoja poprejšnja leta, in posebno črez grehe svoje mladosti, lahko

da je še kaj ostalo, česar se še niste nikoli prav izpovedali in tudi ne resnično spokorili; boljše pa je, da vse zdaj poveste, dokler je čas in imate priložnost, kakor pa da bi na smertno posteljo odlagali in se v nevarnost večnega pogubljenja postavili. Čujte, opominja nas Jezus, čujte, ker ne veste, ob kateri uri bo Gospod prišel, in imejte skerb, da vas bo dobro pripravljene našel in potem s seboj vzel v nebeško kraljestvo. Amen.

Pridiga za peto postno nedeljo.

(Od pokore.)

„Resnično, resnično vam povem, ako kdo
mojo besedo dopolnuje, ne bo smerti videl
vekomaj.“ (Jan. 8, 51.)

V v o d.

Velikokrat sem vam že povedal, kako dobro je za vsakega kristjana, naj bo ktereга koli stanu ali spola, če pogostoma k spovedi hodi in vredno sv. rešnje Telo zavživa. Dostikrat sem že opominjal fante in dekleta, gospodarje in gospodinje in iz sv. pisma vas prepričal, koliko moči da duša zadobi, ki se večkrat z Bogom sklene; pokazal sem vam tudi bil iz življenja nekdanjih kristjanov, s kolikim veseljem so vselej k mizi božji pristopali in s koliko pobožnostjo so presveto rešnje Telo prejemali, in tudi vas sem prosil, da bi jih posnemali in bolj goreči bili v prijetanju sv. zakramentov. Resnično, resnično vam povem, ko bi vi bili te besede dopolnjevali, vekomaj ne bi smerti videli, temuč večno življenje bi dosegli. In vendar se jih zmiraj še veliko med vami nahaja, kateri celo leto ne grejo k spovedi, in dobro vem, da še o veliki noči ne bi šli, ko bi jih cerkvena zapoved ne silila. In tudi takrat, kedar grejo k spovedi, kako hitro pa se od spovednice odpravijo in kako malo se poboljšajo!

Ali, ljubi moji! nikar sami sebe ne goljufujete; sama spoved brez spreobrnjenja serca še ni nobenega v nebesa spravila in tudi vas ne bo; če po spovedi ravno tako živite, kakor poprej, vam odveza spovednikov ne bo nič pomagala, temuč še škodovala vam bo. Zatorej vam hočem danes spet nekatere nauke od pokore na serce položiti in vas podučiti, v čem da prava pokora obstoji. Kdor hoče pravo pokoro storiti in nesamo od spovednika, ampak tudi od Boga odpuščenje svojih grehov zadobiti, mora

1. za svoje poprejšnje grehe zadosti storiti in

2. se mora v prihodnje lepše zadržati in kolikor mogoče se poboljšati.

Preden pa vam začnem ta nauk razlagati, prosim vas za kratko poterpljenje!

I. del.

Na več krajih sv. pisma beremo, da je pot v nebesa ozka in tesna in malo jih je, kateri po njej hodijo. In sv. učniki nas sploh učijo, da je pot pokore zelo robasta in težavna; samo v naših časih se dosti ljudi nahaja, kateri ravno na robe učijo in pot v nebesa široko in lahko delajo meneč da je pokora v eni ali dveh urah storjena in nima nič težavnega na sebi. Zato vidimo tatove, kateri so svojemu bližnjemu veliko škodo storili, pa še nikoli niso ničesar poverili; zato vidimo nečistnike, ki od mladih nog prešestujejo, da se jim roke in noge že od grešne slabosti tresejo, pa še ne mislijo na pokoro; zato vidimo pijance, ki celo leto popivajo in so skoro vsak teden pijani; ob veliki noči k spovedi grejo, odvezo zadobijo, k sv. obhajilu pristopijo, in s tem mislijo, da je zadosti storjeno. O gorje vam, ki tako delate, zakaj na vas se dajo ober-niti besede, da Jezusovo telo po nevrednem in v svoje pogubljenje uživata in sami sebi jamo kopljeta, v katero se bote po smerti zvernili.

Dajte si torej, ljubi bratje! vendar enkrat kaj dopovedati. Kdor je svojega bližnjega na premoženju ali na dobrem imenu poškodoval ali ga okradel in ogoljufal, mora škodo popraviti in poverniti, sicer ni odpuščenja grehov. Pojdite k spovedi, kamor hočete, dajte za sv. meše, kolikor morete, vse je zastonj in vam nič ne pomaga. Jes vas opomnim samo na ta slučaj, ko bi vam kdo deset goldinarjev vzel in rekel: bom pa deset roženkrancev za te molil in za dve sv. meši dal; ali bi vi zadovoljni bili s tem in bi mu pustili denar? Težko, ampak rekli bi: „Le sam za sebe moli, in za sv. meše bom že sam dal, če bom hotel.“

Glejte! ravno tako je tudi pred Bogom. Če koga pri kupčiji ogoljufate, če ga na njivi ali pri vinogradu poškodujete, ni zadosti, da za-nj molite, ni zadosti, da za-nj sv. meše plačate ali v bogajme dajate, ampak njemu, ki je poškodovan bil, morate škodo poverniti, sicer vam ne smemo grehov odpustiti, in če prav jih odpustimo, je naša odveza prazna in pred Bogom nič ne velja. — Če ste koga v greh napeljevali in rekli, da nečistost ali kaka druga gerda reč ni greh, in če je, da vi greh na sebe vzamete, ni zadosti, da to samo pri spovedi poveste in v sercu obžalujete, ampak dolžni ste k tistemu iti, kteremu ste tako rekli, in ga prositi, da kaj takega več ne bi storil, temuč da bi se skesal in odkrito-serčno spovedal. Če ste slabo znanje imeli in če ste se morebiti tako daleč pregrešili, da imate zunaj zakona otroke, — o koliko

imate prej popraviti, preden ste vredni odveze grehov. Vi pa menite, da ste že očiščeni, če k spovedi pridete in po večjem nekaj poveste, nekatere očenaše odmolite in nekatere poste opravite, ter greste k sv. obhajilu derzno, kakor bi bili največji prijatelji božji. O le verjemite mi, pravi Tomaž Kempčan, da so sodbe božje vse drugačne, kakor sodbe ljudi. Če za svojega nezakonskega otroka nimate take skerbi, kakor zakonski oče in vseh svojih dolžnosti do otroka zvesto ne dopolnujete, vam ne bo spoved in odveza nič pomagala in vaš delež bo večno pogubljenje. Jes s tem sicer ne rečem, da taki ne bi mogli več zveličani biti, ker božja milost je neizmerna; ali to si vendar upam reči, da s to pokoro, katero taki ljudje, kakor sam vidim, večjidel delajo, ne bodo zveličani, zakaj kjer je treba velik kamen vzdigniti, je tudi treba velike moči in kjer je velik greh, mora tudi pokora velika biti.

Od sv. Makarija beremo, da je v svojih mladih letih z drugimi otroci vred v nek vert zlezel fig krast in je eno tudi snedel. In to ga je tako peklo, da tega ni mogel pozabiti in da je še v svojih starih letih večkrat zdihoval in se jokal črez svojo otročjo neumnost. Glejte! zavoljo tako majhne reči, katera skoraj ni vredna, da se omenja, se je Makarij ves čas svojega življenja kesal, vi pa hočete svoje velike grehe skoz eno spoved, ki komaj pet minut terpi in s šestimi ali sedmimi očenaši zbrisati. Ali nikar se ne motite; tudi Jezus, naš Zveličar, ni z nekaterimi očenaši in posti sveta odrešil, ampak na duši in truplu je neizrečeno veliko terpel in vso svojo kri je prelil. In kakor je on grenek žolč na križu pil, ne pa sladkega vina, tako mora tudi pokora za grehe grenka biti, ne pa sladka in prijetna.

II. del.

Ko je zgubljeni sin k svojemu očetu nazaj prišel, je pred njega pokleknil in rekel: Oče! grešil sem pred teboj in pred nebom in nisem vreden več tvoj sin imenovan biti, imej me le kot svojega zadnjega hlapca; vse najbolj težavno bom delal in kar mi rečeš, bom storil, samo pri hiši me obderži in odpusti mi, da sem te razžalil.

Ravno takega naprejšvetja morate tudi vi biti, da vam bo Bog vaše grehe odpustil. Dosti vas je, ki imate v zakonskem stanu veliko žalostnih ur in dosti terpljenja, veselja pa le malo. — ali spominjajte se na svoja mlada leta, na svoj samski stan, koliko nespodobnega ste storili pri sebi in pri drugih in kolikrat ste bili po noči in po dnevu v slabih tovaršijah, in nikar ne godernjajte, da vas Bog zdaj tepe in pokori ter vam priložnost daje, od vaših grehov se očistiti. Zdaj namreč vaša zadnja ura teče, če se zdaj ne bote spokorili in svoje križe voljno nosili, bode vas smertna sekira nespokorne posekala in v večni ogenj poderla. Bog ne pusti,

da bi se ž njim šalili, pravi sv. Pavelj, in kedar zadnja ura odbije, ni nobene milosti več in ni usmiljenja ne na zemlji ne na nebu.

In vendar še tudi to ni zadosti, ampak svoje meso moramo s Kristusom križati, pravi sv. pismo, in naše truplo ne sme več grehu služiti, ampak pravici in čednosti. Kdor tedaj po storjeni spovedi spet po starih potih hodi in v poprejšnjih grehih brede; kdor pijančuje, nečistuje, krade in goljufuje, kakor je bil pred navajen, tistega spoved je bila za nič. In ko bi sam sv. Peter iz nebes prišel in ga odvezal, je vendar taka odveza ničvredna in le v pekel pomaga, ne pa v nebesa. Da pa ne bote rekli, da vam samo jes tako ostre nauke dajem, in da samo jes vse pogubljene imeti želim, kakor marsikateri med vami misli, povem vam besede sv. učenika (Bertolda iz Regensburga), katere vam morajo k sercu iti, ko bi tudi iz kamna bilo.

„Grešnik! grešnica! pravi on, poboljšaj in spreoberni se, sicer te ne bo nobena reč pred peklom rešila. Pojdi v Jeruzalem na božjo pot, pojdi v Rim k spovedi ali leži se v sv. grob, v katerem je Bog sam ležal, vse ti nič ne pomaga, če po spovedi ravno tako živiš, kakor poprej. In ko bi na smertni postelji ležal, in bi Jezus sam stal pri tvoji glavi in Marija pri tvojih nogah, in vsi angeli na eni strani in vsi svetniki na drugi strani postelje, bodo vendar hudiči tvojo dušo iz trupla vzeli in jo v peklenški ogenj vergli, če nimaš pravega kesa in od ene spovedi do druge vedno enako živiš.“

Spoznajte tedaj vsaj iz teh besedi, da spoved brez poboljšanja nikoli nič drugega ni bilo in ne bo, kakor hinavščina in goljufija. Zato je res prave, resnične pokore na svetu zmiraj jako malo. „Ves čas, kar sem pastir svoje škofije, pravi sv. Ambrož, sem več takih duš našel, katere so prvo nedolžnost ohranile, kakor takih, katere so po storjenem grehu vredno pokoro delale.“ Tako je tudi med vami. Vsi, tako vsaj mislim, bote zdaj velikonočno spoved opravili, ali ko bi le med dvajsetimi grešniki eden bil, pa kaj pravim, ko bi le med sto grešniki eden bil, ki bo vredno spoved opravil in se prav in resnično spokoril, kako vesel bi smel biti jes in vi! Pa ga ne bo in ne bo ga!

Da bote to sami sprevideli, le pogledjte, koliko pijancev bote še videli po veliki noči, ki se ne bodo več vpijanili, koliko nečistnikov, ki bodo svoje zveze za zmiraj raztergali, in koliko zapravljevcev, ki ne bodo več zapravljali. Pogledjte! koliko starišev bote videli, ki bodo za otroke in za družino večjo skerb imeli; koliko fantov, ki po veliki noči ne bodo več klafali, ne več kleli in se po noči ne več potepali; koliko deklet, ki se ne bodo več nečimerno nosile in ne bodo več gerdega znanja imele, in sami bote se prepričali, da med sto grešniki ne bote enega pravega spokornika našli.

Bote sicer videli očete in matere, kateri so pametni in boga-boječi; bote videli fante, ki so poštenega zaderžanja; bote videli dekleta, ki so sramožljive, ali od takih ne govorim, ki zmiraj Bogu zvesto služijo, ampak le od tistih govorim, ki že več časa v smertnih grehah tavajo in le neradi in prisiljeni k spovedi pridejo: od takih vas vprašam, koliko jih bote videli, da se bodo po spovedi poboljšali? Bog daj, da bi bil med stoterimi vsaj eden! Saj je tudi nad enim grešnikom, kateri pokoro dela, veliko veselje v nebesih; večje veselje, kakor nad devet in devetdesetimi pravičnimi, kateri pokore niso potrebni. Amen.

Pridiga za cvetno nedeljo.

(Jezusov vhod v človeško dušo. Gov. —f—.)

„Povejte hčeri Sionski: Glej! tvoj kralj pride k tebi krotek.“ (Mat. 21, 5.)

V v o d.

Kedar se je Jezus približal Jeruzalemu, in je prišel v Betfage pri Oljski gori, poslal je dva učenca, in jima je rekel: Pojdita v vas, in berž bota našla oslco privezano in žrebe pri njej; odvežita in pripeljita mi ju. In če vama kdo kaj poreče, recita, da jih Gospod potrebuje, in berž ju bo spustil. Vse to pa se je zgodilo, da se je dopolnilo, kar je govorjeno po preroku, kateri pravi: Povejte hčeri Sionski: Glej, tvoj kralj pride k tebi krotek in sedeč na oslici in na žrebetu podjarmene oslice. Učenca pa sta šla in sta storila, kakor jima je Jezus ukazal. In sta pripeljalo oslco in žrebe, in so položili svoja oblačila na nju, in so ga gori posadili. Silno veliko ljudi pa je razgrinjalo svoja oblačila po potu, drugi pa so veje sekali z dreves, in stlali na pot. Množice pa, katere so spredej in zadej šle, so vpile, rekoč: Hozana Sinu Davidovemu. Hvaljen bodi, kateri pride v imenu Gospodovem!

Kakor nekdanje Judovsko ljudstvo v svoje mesto sprejemljemo tudi mi zdaj v sv. velikonočnem času Jezusa v svoje serce po zakramentu sv. rešnjega Telesa. Da bo pa Jezus rad prišel v naše serce, kaj bomo storili? Posnemajmo Judovsko ljudstvo, ter

1. Jezusu naproti hitimo; na dalje
2. svoja oblačila slecimo in mu jih na pot pogernimo;
3. pa Jezusa z zelenimi vejami počastimo. O tem hočem govoriti; pripravite se!

Razlaga.

1. Kedar ima kak kralj ali cesar priti v kako veliko mesto, in je dan njegovega prihoda že napovedan, o kako si pač ljudje hité po ulicah in cestah proti tistemu koncu mesta, od ktereга kralja pričakujejo! Moški in ženske, mladi in stari, imenitni in poredni — vsi zvesti podložni mu na proti tekó, in komaj-komaj pričakujejo tistega trenutljeja, o katerem bodo gledali ljubljenega kralja od obličja do obličja. Kedar je oče dalj časa iz doma bil, in se je dolgo-dolgo na tujem mudil, zdaj pa se ima spet domu poverniti, oh kako težko si pač čakajo dobri otroci ljubljenega očeta, kolikokrat si ne gredó na vrata gledat, ali bi ga že ne zagledali v daljavi; in ko ga vidijo priti, oh kako jim pač serce veselja poskakuje, in vsi veseli krik zaženó, in vsi veseli očetu naproti gredó, in se ga oklepajo, in ga za roko derzé, kakor bi se bali, ga spet kdaj zgubiti. Če kdo prijatlja ima, ki mu je iz serca vdan, in sta se mogla za dalj časa ločiti; zdaj pa mu naznani, da se misli spet na dom poverniti; o kako željno si ne pričakuje njegovega prihoda; kolikrat si pač skoz okno ne pogleda, ali že ne bo prišel, in ko pride, mu gre kar hitro naproti ves vesel, da bi ga bratovsko objel.

Obernem pa zdaj to besedo na Jezusov prihod, na Jezusov prihod ne v našo hišo samo, ampak clo v naše serce. Kolikokrat namreč k sv. obhajilu gremo, obišče nas Jezus, ter pride v našo dušo, pride v naše serce. Oj, kolika sreča, da Jezus k nam pride, ki je naš nebeski kralj, naš najboljši oče, ter največji dobrotnik, naš najzvestejši prijatelj, ter čisti ženin naših duš.

Kaj pa mi? Ali ne bomo tudi mi dobri podložni tega nebeskega kralja? Ali ne bomo hvaležni otroci tega dobrotljivega očeta? Ali ne bomo odkritoserčni prijatelji tega presvetega prijatlja? In če smo res Jezusovi zvesti služabniki in njegovi hvaležni otroci in njegovi odkritoserčni prijatelji, ali mu ne bomo vsi veseli naproti hiteli, kakor hité zvesti podložni svojemu kralju, hvaležni otroci svojemu očetu, in odkritoserčen prijatelj svojemu prijatlju naproti, kedar nam se približuje v sv. rešnjem Telesu, da bi prišel stanovat in prebivat v naše serce?

Kako pa nam je mogoče naproti hiteti svojemu ljubemu Jezusu? Jezusu naproti hitimo, če imamo do njega močne želje in gorečo ljubezen, ter po njem hrepenimo, kakor hrepeni žejni jelen po merzli vodi; in ga zaželimo, kakor zaželi lačen človek tečne jedi; in po njem zdihujemo, kakor je zdihovala nevesta v sv. pismu po svojem čistem ženinu (Cantic. 3.); in ga preserčno prosimo, da bi k nam prišel, pri nas stanoval, nas s svojimi gnadami obdaroval, da bi kakor sv. Pavelj tudi mi reči smeli: „Živim, pa ne živim jes sam, ampak Kristus v meni.“ (Galat. 2, 20.)

2. Ko je imel Jezus na cvetno nedeljo svoj slovesni vhod v

Jeruzalemsko mesto, slačili so ljudje svoja (verhna) oblačila, ter mu jih razgrinjali po potu, da bi s tem njemu, svojemu velikemu dobrotniku, svojo hvaležnost, svoje spoštovanje in svojo ljubezen na znanje dajali.

Ravno to stori tudi ti, moj kristjan! Hočeš namreč Jezusa vredno sprejeti v svoje serce, moraš sleči svojo staro obleko, ter jo Jezusu pod nogo položiti. „Že prav,“ porečeš, „toda ne vem, ktera je tista stara obleka, tudi mi ni znano, kje bi začel, in kako se lotil tega dela?“ Na to ti s Pavljevo besedo odgovorim: Le poslušaj, kako Rimljanom (13, 11—14.) piše, ter pravi: „Noč je prešla, dan pa se je približal. Verzimo tedaj od sebe dela teme, in oblecimo orožje svetlobe. Kakor po dnevu pošteno hodimo, ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nečistosti in nesramnosti, ne v kregu in nehvaležnosti, ampak oblecite Gospoda Jezusa Kristusa.“ Iz teh Pavljevih besedi se lepo učimo, ktera oblačila in kako naj jih slečemo, da jih položimo Jezusu pod nogo. „Verzimo od sebe dela teme“ pravi sv. Pavelj. Dela teme so hudobna dela; zakaj kdor hudo dela, išče tame, in se boji na svitlo s svojimi deli, ter s svojim djanjem in ravnanjem. In ravno ta hudobna ali pregrešna dela so tista stara oblačila, ktera naj slečemo, ter Jezusu položimo pod noge, da jih pohodi in pokonča. Vseh takih pregrešnih in hudobnih del se tedaj kar hitro znebimo, ter jih s pravo pokoro od sebe verzimo! Verzimo od sebe ošabno obleko napuha in prevzetnosti, v kateri smo se prederzno nad druge povzdigovali, ter sebe neznano poveličevali, druge po nedolžnem zaničevali. Verzimo od sebe nagnjusno obleko lakomnosti, v kateri smo ali pošteno ali nepošteno le samo po časnem blagu hrepeneli, za večne, nebeške zaklade pa nobene skerbi ne imeli. Verzimo od sebe plesnjevo obleko nesramnosti, v kateri smo nespodobne reči premišljevali, gerde pogovore imeli in ostudna dela delali, ktera se po Pavljevem nauku med kristjani clo imenovati ne smejo. Verzimo od sebe peklenško obleko nevoščljivosti, v kateri smo svojega bližnjega zavidali, ter mu namesto dobrega le hudo želeli. Verzimo od sebe smradljivo obleko samogoltnosti, ter nezmernosti v jedi in pijači, v kateri smo ponidoma zapravljali božje dari, ter si jih namesto v časni in večni blagor le v svojo lastno dušno in telesno škodo obračali. Verzimo od sebe kervavo obleko jeze in sovraštva, v kateri smo se jezili in togotili, preklinjevali in se rotili zdaj nad svojim bližnjim, zdaj nad to ali uno rečjo. Verzimo od sebe umazano obleko lenobe, v kateri smo zanemarjali svoja vsakdanja dela in opravila, opuščali božjo službo, zamujali molitev in v nemar puščali prejemanje sv. zakramentov. Pošteno živimo kakor po dnevu. Kdor pošteno živi, mu ni treba tame iskati, mu ni treba se v noč zavijati. Pri belem dnevu se smejo vsa njegova dela razkazovati; ni se mu jih treba sramovati. Oblecimo Gospoda Jezusa Kristusa, ter si prizadevajmo na vso moč, mu dan na dan podobnejši po-

stajati, mu od dne do dne prijetnejši prihajati. Tako sta storila med drugimi sv. Frančišek Serafinski in sv. Ignacij Lojolanski, ter zapustivši vse posvetne marnje in vse pozemeljsko veselje oblekla novega človeka, ki je Bogu prijeten in dopadljiv.

3. Kedar pa smo slekli obleko pregrehe, ter vergli od sebe dela teme po poti prave, resnične pokore, smo s tem Jezusu v svojem sercu sicer stanovanje pripravili, toda stanovanje je še prazno brez vsega kinča in lepoticja. Takega ne smemo pustiti, ampak ga moramo tudi še po svoji moči ozaljšati in olepšati. Ljudstvo, ki je današnji dan Jezusa v mesto spremilo, je tudi veje z drevja lomilo, ter mu jih na pot nastiljalo. Nekaj takega moramo tudi mi storiti, ter okinčati z zelenjem in cvetjem svoje serce, da v njem vredno stanovanje pripravimo svojemu ljubemu Jezusu, kedar k nam pride po zakramentu sv. rešnjega Telesa. Toda kje bomo dobili zdaj zelenja in cvetja dovolj, ko se je narava jela še le komaj iz zimskega spanja buditi? Vse to naj vam nikar ne dela nobenih skerbi. Ni nam treba zelenja in cvetja iz kakega posvetnega verta, treba nam je le zelenja in cvetja iz duhovnega verta, na katerem žlahtnodišeče cvetlice kerščanskih čednost rastejo in drevesa kerščanskih popolnost zelenijo in cvetejo, in kjer se zelenje in cvetlice vsaki čas in clo v terdi zimi dobivljajo. Na ta vert stopimo, ter si zelenja in cvetja naberimo, ozaljšati in olepšati ž njim svoje serce. Dišečo vijolico ponižnosti in pohlevnosti, lepo solnčnico usmiljenja in radodarnosti, bliščeče belo lilijo svete čistosti in sramožljivosti, rudečo vertnico (rožo) kerščanske ljubezni, mile nageljce (klinčke) zmernosti in treznosti, zeleno oljko miroljubnosti in poterpežljivosti, in rodovitno (bogato) jabljano gorečnosti v dobrem si tukaj poiščimo, ter si jih v svoje serce presadimo. Jezus je usmiljen in krotek, pohleven in radodaren, ves poln goreče ljubezni do nas; zato pa tudi le v tako serce z veseljem pride in rad v njem stanuje, ktero je njegovemu podobno.

Sklep.

Dvigni se toraj, Sionska hči! kerščanska duša in nevesta Jezusova! glej! tvoj kralj pride, tvoj ženin se ti približuje v zakramentu sv. rešnjega Telesa. Hiti mu naproti z gorečimi željami in močnim hrepenenjem po njem. Nikar pa tudi ne pozabi, pripraviti mu v svojem sercu vredno stanovanje. Sleci stara oblačila pregrehe, ter verzi od sebe vsa dela tame, v zakramentu sv. pokore. Obleci orožje svitlobe, ter s svetimi čednostmi olepšaj in ozaljšaj svoje serce, da Jezus z veseljem k tebi pride, in s svojo milostjo vedno prebiva v tvojem sercu, dokler ne pride trikrat srečni dan, o katerem boš imela ž njim vred v nebeški Jeruzalem svoj veličastni vhod. Amen.

Pridiga za veliki petek.

(Kristus je umerl za naše grehe, — naj toraj umerjejo in križani bodo naši grehi; gov. J. A.)

„Ranjen je bil zavoljo naših grehov, potert je bil zavoljo naših hudobij.“
(Iz. 53, 5.)

V v o d.

Pri judih je bila v starem zakonu tudi ta postava: Če so namreč na polji blizo mesta ali vasi dobili kakega umorjenega človeka, morali so starešine tistega kraja morivca skerbno iskati. Ako ga pa niso našli, morali so iti ven do ubitega, svoje roke in perste na-nj položiti in s prisego poterditi, da oni niso krivi njegove smerti. Ko bi pa tega ne hotli storiti, bi Bog vse ljudstvo tistega kraja za dolžno spoznal in tudi vse skupaj kaznoval.

Ljubi moji poslušalci! Ako mi danes stopimi na goro Kalvarijo, tudi najdemo tam umorjenega človeka. Strašno je razmesarjen, udelan, ranjen in potert, z žebli na križ pribit in raztegnjen, od nog do glave poln ran in komaj človeku podoben. Ne mogli bi ga spoznati, ko bi na tabli nad njegovo glavo ne brali, da je to: Jezus Nazarenski, kralj Judovski! da je to naš Bog in Odrešenik, naš prijatelj in učenik in edinorojeni Sin nebeškega Očeta!

Ljubi moji! Da tedaj ta strašna hudobija, ki se je zgodila današnji dan in nad katero so se zavzele vse stvari, na nas ne bo letela, pojdemo in poprašujmo, pozvedujmo in pogledjmo po morilecu. Prašam torej:

1. Kdo je našega ljubega Jezusa na križ pripravil? kdo ga je umoril in

2. če ga dobimo morileca, prašam: kaj se ima z njim zgoditi?

Na te dve vprašanji vam hočem danes z božjo pomočjo odgovoriti! in upam k Bogu, da bo odgovor v naš dušni prid in blagor. Naj bo vse v čast križanega Jezusa in njegove žalostne matere.

I. d e l.

Kdo je tedaj Jezusa umoril, kdo ga je na križ pripravil?

1. Po besedah sv. pisma, da so človekovi sovražniki večkrat njegovi domači in znanci, poiščimo najprej in poprašujmo pri tistih, ki so bili zadnji čas vedno z njim. Kaj ko bi bil med njegovimi učenci in aposteljni kateri tak hudobnež? in nam ne bilo potem

treba dalej iskati? Morebiti smo koj pravega zadeli; saj vemo, da je bil med aposteljni izdajavec Judež! Tak lakomen človek kakor Judež je v stanu vse storiti zavoljo denarja; lakomen človek se clo umora ne vstraši. In saj vemo, da je Judež iz lakomnosti izdal svojega Gospoda. Ali ni tedaj lahko verjeti, da ga je morebiti on tudi umoril? Povej izdajavec Judež! ali si ti Jezusa umoril in na križ pripravil? Vse tiho, nič odgovora, oh nesrečni človek se je obesil na drevo med nebom in zemljo, kakor da bi ne bil vreden dotakniti se zemlje in neba, ker je Gospoda nebes in zemlje prodal. Zdi se mi pa, kakor da bi ga slišal iz pekla upiti: Jes nisem Jezusa umoril; jes sem ga res za 30 srebrnikov prodal, pa sem mislil, da mu to ne bo škodovalo, da se bo že sovražnikom tako odtegnil, kakor se je poprej že tudi včasih; ko sem pa videl, da je resnica, mi je bilo strašno žal. Iz kesanja sem dal denar nazaj, in sem spoznal, da sem nedolžno kri prodal! Moje serce je bilo s tako žalostjo napolnjeno, da si te žalosti nisem upal prestati, da sem se obesil in v tem trenutku tudi pogubljen bil. Jes bi bil mogel misliti na Jezusovo neskončno usmiljenje, s katerim je tudi največe grešnike sprejemal; pomisliti bi bil mogel na njegove ljubeznjive besede, ktere mi je še zadnjikrat govoril in me tako mило gledal, ko sem ga s kuševanjem izdal, pa vse to mi ni prišlo na misel! Jes sem le mislil, da je moj greh večji, kakor da bi mogel odpnščen biti! O kako strašno sem se zmotil. In zdaj terpim tukaj, ker se nič več popraviti ne da, in z menoj vred toliko drugih, ki so se ravno take zmotili in nad svojim zveličanjem obupali. Pa to lahko rečem: Prodaj sem res Jezusa ali umoril ga nisem! Sebe sem pač umoril na duši in telesu, ali Jezusa nisem umoril še enkrat rečem. Pobarajte Ana in Kajfa in velike duhovne, ti vam bodo že povedali, kako je s to rečjo in kdo ga je umoril?

2. Odgovorite toraj, vi veliki duhovni Ana in Kajfež in starešine ljudstva! ali ga niste vi umorili. Taki ljudje, kakor vi, so vstanu doprinesti vsakoršno hudobijo. Saj vemo, kako ste Jezusa sovražili, preganjali, ker vam je resnico povedal in vašo hinavščino očital; mi vemo, da ste povsod na-nj prežali, ga skušali vjeti v besedi, pa tudi očitno prijeti. In kaj nam na to odgovoré? Res je, mi smo ga sovražili, ali umorili ga nismo. Kar so nas Rimljani pod se spravili, nismo smeli nikogar umoriti — tedaj tudi Jezusa ne, akoravno bi ga bili radi. Prašajte Poncija Pilata, rimskega poglavarja, kako se je tako daleč izšlo.

3. Tedaj pojdimo do Pilata. Zdi se, da smo na pravo sled prišli. Že na stopnicah, ki peljejo do sodne hiše, vidimo kervave kaplje in tam pred bišo — oh kakošen pogled, kamnit steber, ves s kervjo polit in spodaj cela luža kervi! Tukaj je bil Jezus kervavo bičan, s ternjem kronan in zaničevan. Njegovo sv. kri so grešniki z nogami teptali. O gotovo tukaj smo na pravega zadeli! Pilat, le

po pravici povej, kaj ne, ti si ga umoril, ti si ga dal tako neusmiljeno bičati in kronati, ti si ga dal tudi umoriti!

In kaj pravi Pilat? Jes nisem kriv njegove smerti — meni se je smilil — izpustiti sem ga hotel in dal pretepesti le zato, da bi se Judom smilil; očitno pred ljudstvom sem roke umil, da nisem kriv nad smertjo tega pravičnega. Privolil sem le zato, ker mi Judje niso dali miru, ker so tako strašno upili: Križaj ga, križaj ga! ker so njegovo smert na se vzeli, rekoč: Njegova kri naj pride na nas in naše otroke!

4. Tedaj Pilat tudi noče biti kriv. On krivico na Judovsko ljudstvo zavrača! Tedaj je ljudstvo krivo! Ali da bi bilo judovsko ljudstvo krivo, ni skoraj verjeti! To ljudstvo, kateremu je Jezus toliko dobrot skazal, ko je njih bolnike ozdravljaj, jih toliko v puščavi nasitil, njih otroke blagoslavljal, jih učil, to ni mogoče. In judovsko ljudstvo tudi noče te krivice na se vzeti. Ono govori: Mi smo res upili: Križaj ga — — pa smo bili podšuntani in podkupljeni. Veliko nas ni bilo s tem zadovoljnih, pa so nas drugi preupili. Mi ne vzamemo te krivice na se. Zraven smo bili in gledali, pa mi se ga še dotaknili nismo. Beriči in rabeljni ajdovski so ga na križ pribili in umorili!

5. Tedaj smo vendar prave dobili. Ajdovski neverski beriči in rabeljni! vi tedaj ste našega Jezusa umorili! Vi se ne morete izrezati. Vaše od Jezusove kervi oškropljene roke in oblačila kažejo, da ste vstanu, kaj tacega storiti, vi ste delili njegove oblačila med seboj, vadjali nad njegovo suknjo. Vi bote tedaj odgovor dajali!

Kaj še, odgovarjajo beriči in rabeljni; kaj je bilo nam mar za Jezusa. Mi smo služabniki in moramo storiti, kar se nam ukaže, in mi tudi nismo vedeli, in nismo poznali, kdo da je Jezus! Ko bi ga bili poznali, nikoli bi ne bili Gospoda veličastva križali! Ko smo ga pri smerti spoznali, da je Sin božji, smo se večjidel tudi spreobrnili. Mi nismo krivi njegove smerti!

Kdo pa je tedaj kriv? Jezus, naš Gospod visi na sramotnem križu in nihče noče biti kriv njegove smerti — ne Judež, ne Ana, ne Kajfež, ne veliki duhovni in starešine, ne Pilat, ne Judovsko ljudstvo, ne rabeljni, ne beriči! Pa saj ni čudo, da se vsak tako izgovarja in brani, to tudi ni mala reč, kraljevega Sina v smert pripraviti, in kdor bi bil res kriv njegove smerti, temu bi se ne godilo dobro. Taka strašna hudobija tirja tudi strašno kazen! Kdo je tedaj kriv?

6. Ali zdaj mi pride nekaj v misel. Kaj pa, ko bi bil morilec tukaj med nami? Grešnik, povej, ali ga nisi ti umoril! Kdo je tukaj med nami, da bi mogel reči: Jes nisem kriv nad kervjo tega pravičnega! Stopimo k njemu, ki tam na križu umorjen leži in komur vest nič ne očita, naj dene svojo roko na-nj, naj se ga dotakne in reče: Jes sem nedolžen nad kervjo tega pravičnega!

Pravijo, da se je včasih zgodilo, da, če je morilec blizu do umorjenega prišel, da je umorjen začel vnovič kervaveti.

Tako smo tedaj vendar pravega morilca dobili. Mi smo tedaj tisti rabeljni, ki so Jezusa umorili, naši grehi tisti žebli, ki so ga na križ pribili. To nam pravi naša vest, in spoznal je to že davno prerok Izaija, ki je pisal: „On je bil ranjen zavoljo naših grehov, potert zavoljo naših hudobij; resnično on je prevzel naše bolezni in nosil naše bolečine, Gospod je na-nj naložil greh nas vseh“ (53, 4—6.)! Ja nič ne pomaga izgovarjati se! Le spoznajmo, pravico govorimo in recimo: Mi smo ga umorili. Judež, Pilat, rabeljni in vsi drugi so bili le pomočniki, da je bil križan; pravi morilci smo bili mi in naši grehi. Mi smo s svojimi grehi glasneje upili, ko Judje kdaj pred Pilatom: Križaj ga, križaj ga! Naša prevzetnost ga je s ternjem kronala, naša lakomnost ga izdala; naša nečistost in hudo poželjenje ga je bičalo in tako razmesarilo; naša požrešnost in pijanost ga je z žolčem in ješihom napajala; naša jeza in togota ga je na križ pribila. Tako tedaj mi smo pravi morilci. Mi smo ga križali. Prišel je, nam življenje dati — in mi smo mu življenje vzeli.

II. del.

Ker smo zdaj pravega morilca dobili, je pa zdaj prašanje, kaj ž njim storiti? Ko je prerok Natan kralju Davidu v primeri očital njegovo prešestvo in ubijavstvo edine ovce, katero je bogat mož revnemu vzel in zaklal, je David ves nejevoljen zaklical: Kakor resnično Bog živi: ta mož je smerti vreden, kateri je to storil. In nek indijanski kralj, ko je bil podučen v kersčanski veri in je slišal, da je Jezus iz ljubezni do nas iz nebes prišel in da je bil potem križan, je potegnil sabljo in zaklical: Kje je tisti hudobnež, v kateri deželi prebiva, da ga poiščem in umorim! Taka strašna hudobija tirja tudi strašno kazen. Sin nebeškega kralja je bil umorjen, križan; pravica tedaj tirja, da bi bili tudi njegovi morilci umorjeni, križani. Življenje za življenje, oko za oko, zob za zob, roka za roko, rana za rano, bula za bulo (Ex. 22, 28.)

Ja, mi smo smert zaslužili zavoljo naših grehov, mi smo zaslužili, da bi nas na križ pribili, pa glejte, Bog noče tega. Bog ne želi smerti grešnikov, ampak da se spreoberne in živi.

Oh ljubi moji, kaj pravite k temu. Ko bi kdo ktereга ubil, ali bi ne bil plašen, žalosten, boječ in potert. Če bi pa pri vsem tem, da ima ubijavstvo na vesti, bil dobre volje, bi se smejal, pil in peval, kako? bote rekli, ali je to mogoče? In vendar glejte. Smert Jezusovo imamo na vesti, pa se še ne zmenimo zato; pri vsem tem se smejimo brez skerbi; živimo, kakor bi nič ne bili storili! Oh, terde serca, kdo nam da solz, da bi svojo hudobijo

objokovali, kakor Magdalena, kakor Peter, da bi svoja grešna serca s kamni bili, kakor sv. Hieronim.

Pa mi smo s svojimi grehi tudi smert zaslužili. Ali Bog noče smerti grešnika, ampak (kakor zgorej). Če pa Bog noče naše smerti, pa vendar tirja, da umorimo in križamo svoje grehe, hudo nagnjenje. To smert tirja od nas. Kajfež je rekel zbranim svetovalcem: Boljši je, da en človek umerje, kakor da pogine vse ljudstvo. Ljubi moji! jes pa tudi danes vprašam in rečem: Kaj je boljši, da bo Jezus se križan in umerje, ali da bodo križane in umerjejo naše hude navade in pregrehe!

Kaj bote rekli? O boljši je, da živi ljubi Jezus, grehi pa da umerjejo. In gotovo, če bodo grehi križani in končani v nas, potem bo Jezus živel v nas in bomo lahko rekli s sv. Pavljem: Jes živim, toda ne jes, ampak Kristus živi v meni.

In tako je, danes moramo umoriti in križati svoje hude nagnjenja, ker je danes bil Jezus križan za nas. O kerščanska duša, ti si jezi in togoti in sovraštvu podveržena, ta jeza, ta togota mora umreti v tebi, če hočeš, da bo krotki Jezus živel v tebi. Danes je Jezus umerl za nas in križan bil, danes moramo iz ljubezni do njega tudi mi umoriti svoja huda nagnjenja, navade in pregrehe in jih na križ pribiti. Zakaj, kateri so Kristusovi, križajo svoje meso z njegovimi željami in pregrehami. (Gal. 5, 24.) Oh naši razberzdani počutki so tisti rabeljni, ki so Jezusa križali; ti morajo toraj umreti in križani biti. Iz ljubezni do Jezusa križajmo svoje oči, da zanaprej ne bodo gledale več nečimernosti in nečistosti. Križajmo danes svoj jezik, da v prihodnje ne bo hudobnega, gerdega, opravljivega govoril, ampak vselej le, kar je Bogu v čast in bližnjemu v spodbudo. Križajmo svoje gerlo, svoj želodec z lakoto in žejo, s postom in zatajevanjem. Križajmo svoje roke, da ne bodo gerdega, krivice delale, noge, da ne bodo več hodile po slabih potih. Križajmo svoj napuh, skrito častiželjnost, in samosvojo ljubezen, ki je Kristusu vedno nasproti. Križajmo z eno besedo svoje meso in vse njegove počutke in nikar ne pripustimo, da bi z njimi še kdaj Jezusa križali. Tisti pa, ki so Kristusovi, križajo meso z vsemi njegovimi željami in počutki. O kako potrebno, kako koristno, kako Bogu dopadljivo je tako križanje!

Sklep.

O preljubi za nas križani Jezus! Slišali smo danes nauk, katerega nam s križa daješ. Ti praviš in govoriš: Glejte, kerščanske duše, kako sem vas ljubil, kako drago sem vas odkupil, kako sem zavoljo vas križan bil. Ali se nočete tudi vi iz ljubezni do mene križati dati? Jes ne tirjam, da bi bili res na križ pribiti, kar ste sicer zaslužili; ali križajte svoje meso in njegovo hudo nagnjenje.

Ja, ljubi Jezus, to tudi hočemo storiti. Boljši je, da vse hudo

nagnjenje v nas umerje, kakor da bi te še kdaj s kakim smertnim grehom križali. Naj umerjejo danes naši grehi, da boš ti živel v nas in da bomo mogli zares z apostelnjom reči: Zdaj živim, pa ne jes, ampak živi v meni Jezus Kristus. Amen.

Postne pridige o štirih poslednjih rečeh.

(Od nebes.)

V v o d.

Umreti moramo vsi ljudje, in nobenemu ni tukaj ostati, ali kedaj da bode naša zadnja ura udarila, tega nihče ne ve, ne kmet in ne gospod, ne brumen in ne hudoben človek. Smert sama na sebi ni huda, temuč huda je le zavoljo sodbe, ki po smerti pride, in pri kateri bo treba račun dajati od vsake najbolj skrivne misli in od vsake najbolj tihe besede in od vsakega največega in najmanjšega greha. Pa tudi sodbe se ne bi bali, ko ne bi bilo po sodbi pekla; pekla pa se vsak boji, majhni otrok in postarani človek, oba vzdihujeta, ko od peklenskih muk govoriti slišita; in po pravici, ker ni kraja tako strašnega in tako nesrečnega, kakor je pekel; zato ko bi se to uro v zemljo pogreznili mi in naša rodovina, naše pohišje in vse, kar imamo, ne bilo bi se nam treba bati, ko bi le za gotovo vedeli, da ne pridemo v pekel. Ali hvala Bogu! da nas Bog še ni v pekel obsodil, ampak nam vsem nebesa obljubil, in, če kdo v pekel pride, si je to sam kriv, ker noče božjih zapovedi splovnati ter le po svoji volji živi. Volja božja je, pravi sv. pismo, da se ne bi nobeden pogubil, temuč da se vsi zveličamo in vsi v nebesa pridemo. Ker sem vam že govoril od treh poslednjih reči, bom še danes govoril od četrte poslednje reči, ter vam pokazal, kaj so nebesa in koliko veselja je Bog svojim izvoljenim tamkej pripravil.

Pripravite se in me zvesto poslušajte!

Razlaga.

Vi ne smete misliti, da vam bom jes nebesa tako lepo popisal, kakoršne so same na sebi, zakaj kako bi vi mogli od mene kaj takega zahtevati, česar niso mogli vsi učeniki in modri od stvarjenja sveta noter do zdaj storiti. Jes sam še nisem v nebesih bil, tudi nobeden svetnik še mi ni prišel povedat, kako da se v nebesih godi, zato vam iz lastne skušnje ne vem nič povedati; in ko bi prav kak svetnik mesto mene tukaj na prižnici bil, le ver-

jemite mi, da vam tudi on ne bi vedel kaj drugega povedati, kakor to, da še nobeno oko ni videlo, nobeno uho ni slišalo in nobenega človeka serce zapopadlo, kar je Bog tistim pripravil, ki njega ljubijo. Jes mislim, da bi bilo lažje zvezde na nebu in listje na drevju prešteti, kakor nebeško veselje zapopasti in dopovedati.

Pa če le samo to pomislimo, kar nam sv. pismo pove, bode že naše serce gorelo od želje in ljubezni do nebes. Sv. Janez nam v skrivnem razodenji sv. nebesa tako popisuje: Videl sem, pravi, prebivališče Boga in njegovih izvoljenih; na štiri vogle je bilo zidano in z velikim visokim zidom obdano. In zidana so bila na dvanajstarih velikih skalah, katere so bile iz najdražjih in najbolj žlahtnih kamnov od vseh krajev. Ves zid je bil iz silno lepega kamna, jaspisa po imenu, in je imel dvanajstera vrata, od solnčnega vzhoda tri, od solnčnega zahoda tri, od poldneva tri in od večera tri in nad vratmi so bila zapisana imena dvanajstarih Izraeljskih rodov. Vrata so bila iz dvanajst velikih dragih biserov, vsake iz enega; hiše in ulice znotraj so bile iz samega zlata, čistega in bliščečega, kakor glaž na solncu. Nebesa ne potrebujejo ne solnca, ne lune, zakaj božja svetloba sveti po njih, in vrata niso nikoli zaperta, ne po dnevu ne po noči, zakaj noči tam ni nobene.

Pred božjim tronom pa teče voda življenja, ki je čista in se sveti, kakor kristal. Na obeh straneh vode raste drevo življenja, katerega sad vsak mesec zori in katerega listje je zoper vsako bolezen lek. Kletve, pravi mu angelj, tukaj ni nobene, tudi ne vpitja, ne bolečine, ne žalosti, ne smerti; zakaj Bog bo prebival s človeki, on bo njihova tolažba, in bo obrisal vse solze od njihovih oči, on bo njihovo veselje in bodo gledali njegovo obličje in njegovo lepoto. Zato pa tudi nobeden sem ne pride, katerega ime ni zapisano v bukvah življenja.

O glej, kerščanska duša! koliko veselja te v nebesih čaka! Vse, kar si boš mislila in pozelela, vse boš dosegla. Nobena bolezen te ne bo nadlegovala, ampak v vednem zdravju boš cvetela, kakor roža v spomladanskem času. Tam, pravi sv. Avguštin, se mladost nikoli ne postara in lepota nikoli ne obledi. Tam ni mraza, ne vročine, ne lakote, ne žeje, nobeden te ne bo jezil, nobeden togotil, ampak vse bo v veselju, vse v pokoju. Tam bomo videli vse naše ljube, ki so nam prezgodaj umerli, in zavoljo katerih smo veliko solz prelili. Sin bo ondi spet svojega očeta našel, hči svojo mater, stariši svoje otroke, žena svojega moža in prijatelj svojega prijatelja; z velikim veseljem bodo se poljubili, objeli in z besedami sv. Pavlja drug drugemu rekli: „Tako bomo zdaj zmiraj pri Gospodu in nobena nesreča nas več ne bo ločila.“

Med zveličanimi trumami bomo zagledali tudi tiste svetnike, katere zdaj tukaj častimo in na pomoč kličemo. Videli bomo vse svetnike stare zaveze: Mojzesa, ki je na gori Sinajski z Bogom govoril in od njega deset zapovedi prejel; sv. Janeza Kerstnika,

ki je bil največji svetnik, pa tudi največji spokornik; sv. Jožefa, ženina Marijnega in krušnega očeta Sina božjega. Videli bomo pervega med apostelji, sv. Petra, kateremu so ključi nebeških vrat izročeni, in njegovega tovarša, sv. Pavla, ki je največ narodov h kerščanski veri spreobrn timeril. Sprijaznili se bomo ondi z nedolžnim Janezom, ki je na Jezusovih persih slonel, s sv. Ropertom, našim farnim patronom, s sv. Avguštinom, največjim učenikom katoliške cerkve; seznanili se bomo z vsemi čistimi mladenčji, z egiptovskim Jožefem, s sv. Ignacijem in sv. Alojzijem; prijatelji bomo postali z vsemi nedolžnimi devicami, s sv. Nežo, s sv. Ajto, s sv. Uršulo; čudili se bomo in jih z besedami brumnega Joba nagovorili: „Dosihtmal smo od vas, od vaše brumnosti, od vaše lepote in svetosti le govoriti slišali, zdaj pa vas s svojimi lastnimi očmi vidimo.“ Mi bomo hoteli na svoja kolena pred nje pasti, ali oni tega ne bodo pripustili, ampak na svoje serce nas bodo pritisnili in rekli: „Vi ste zdaj naši bratje in sestre, le pridite in pogledjte, kaj vse vam je pripravljeno.“ In potem bodo nas peljali pred božji tron, in tedaj bomo videli Jezusa, našega božjega Zveličarja, na njegovem tronu z vsem veličastvom obdanega, in to, pravi sv. Terezija, je lepše od vsega, kar si zamoremo misliti. Na Jezusovi strani se sveti Marija, prečista devica, kakor danica med zvezdami, in krog in krog so vse čiste in nedolžne duše, katerih ni kača skušnjave premagala, bele kakor sneg, in čiste kakor mlada jagnjeta, in deržijo palmove veje v rokah, in deset tisučkrat sto tisuč angeljev, kakor prerok Danijelj pravi, jim streže pri ženitnini, katero imajo z nebeškim ženinom. In tukaj — kdor ima zastopnost, naj zastopi — tukaj bomo videli Boga samega, in tako ga bomo videli, kakošen je od obličja do obličja; in ravno to, česar naša plitva in slaba pamet ne more zapopasti, ravno to je, kar apostelj govori, da ni nobeno oko videlo, nobeno uho slišalo in nobenega človeka serce zapopadlo.

Zatorej naj se veseli nečistnik v svoji razuzdanosti, požrešnik v svoji dobri volji in goljuf s svojim krivičnim blagom, mi mu nismo nevoščljivi, saj svetih tisučkrat srečnih nebes ne bo nikdar videl. Boga pa, pravi sv. Avgušt in, samo četert ure gledati, je večja sreča, kakor tisoč let kralj celega sveta biti. Amen.

Pridiga za IV. postno nedeljo.

(Jezusove rane, studenci naše sreče; četerti postni govor S. G.)

„Veselo bодete zajemali vodo iz studencev Zveličarjevih.“ (Iz. 12, 3.)

Vvod.

1. Svoje dni je bil prišel iz Angleške dežele nek pobožen menih, sv. Landolin, v nemške pokrajine. V temni goščavi si je naredil svojo bajtico, ondi je stanoval po noči, po dne pa je med divjimi Nemci oznanoval besedo božjo, in razširjal luč sv. vere po nemških deželah. Goreč je bil v podučevanju in pridigovanju, zato so ga ljudje veselo poslušali, in radi imeli. Celo zverina se ga bala ni, in mu je bila vdana. Nekega dne je nek imeniten grof v tisti okolici napovedal lov po celi nezmerni goščavi, ker je bil ondi posestnik. Pa celi dan lovijo, vendar ničesar ne dobijo, še videli niso nobene zveri. Lovci grejo vedno globlje v goščo; zdaj pridejo do bajtice Landolina, puščavnika, in tukaj pod streho in okoli najdejo vse polno in živo zverine, ki je zavetja iskala pri svetniku. Grof to zapazi, se raztogoti nad puščavnikom, ki mu je kriv, da mora zastonj po lovu hoditi, in ga da pri priči umoriti. Na tem morišču pa so začeli izvirati peteri studenci, ki imajo toliko moč, da, kdor se je ondi skopal, je ozdravel. Od vseh krajev so revni, nadložni ljudje vreli v te petere studence ali toplice, da so se ondi na priprošnjo sv. Landolina reševali nadlog. (Ex. ej. vit. P. Glinkovst. 1858.)

2. Pa še drugega imenitnejšega, svetejšega Landolina poznamo: Jezusa Kristusa namreč, ki je prišel iz angeljske dežele, sv. nebes, v puščavo tega sveta. Marljivo je učil in skerbno je delal, in vsakemu dobrote delil. Cele trume ljudi so tekale za njim. Ni ga človeka, ki bi pri Jezusu ne bil zavetja, tolažbe in pomoči dobil; saj je prišel Jezus iskat in zveličat, kar je bilo zgubljenega. Pa za vse te dobrote so hudobni ljudje Jezusa sovražili, preganjali, na križ pribili in umorili, in pri tej priči so se odperli peteri studenci Zveličarjevi, iz katerih izvira prečudežno zdravilo za naše revno telo in za našo neumerjočo dušo. In ti čudežni studenci Zveličarja našega so Jezusove presvete petere rane, katerih spomin smo pretečeni petek obhajali. Še do danšnjega dne ta studenec usahnil ni; iz Jezusovih svetih ran si še vedno zajemamo tolažbo, pomoč za dušo in telo. Tako se spolnujejo besede preroka, ki je v duhu videl te studence: „Veselo bодete zajemali vodo iz studencev Zveličarjevih“ (Iz. 12, 3.)

3. Človeka največje želje so do sreče; studenček vse sreče je svetih pet ran. Vsak človek po sreči lovi, pa le redko najdemo pravo srečo, ker je na pravem kraju ne iščemo. V posvetnosti za

človeka prave sreče ni, za bolezní in nadloge mnogokrat v lekarnicah zdravila ni; za spokornika svet sreče in hladila dati ne more. Edino le Jezusa presvete rane so neusahljivi studenci naše sreče. Naj bi mi vselej k Jezusu pritekali in v vsaki britkosti veselo zajemali vodo tolažilno iz Jezusovih presvetih ran, vam želim danes razlagati resnico, da „Jezusove rane so studenci naše sreče“, iz njih nam zvara

I. Naša časna,

II. Naša večna sreča.

Jezus, daj, da tvoje rane
Nas prešinejo kristjane;
To terpljenje prebitko
Nam pomoč naj v smerti bo!

Razlaga.

I. Danešnje sv. evangelje nam kaže Jezusa ko dobrega očeta sred svojih nadložnih otrok. Učil je namreč v puščavi, obilna množica ga pride poslušat, in več dni pri Jezusu ostane brez jedi. Ko jih pa misli razpustiti domu, zasmilijo se mu in jih nasiti s čudežno pomnoženim kruhom. Koliko srečni so bili ti ljudje, ko so Jezusa našli, koliko srečni, ko so od Jezusa vse dobivali, kar so za svoje telo potrebovali! Jezus je odpiral svoje božje roke, in je vsakemu delil časne blage, časno srečo. To nam kaže sv. Janez apostelj v prelepi prisposodbi, ktero je videl v svojem zamaknjenju: „Sred 7 zlatih svečnikov sem videl moža podobnega Sinu človekovemu, oblečenega s haljo in prepasanega prek pers z zlatim pasom.“ (Apok. 1, 13.) Sv. Alfons Ligvori razlaga to prikazen Jezusovo, in pravi, da pomenja Jezusovo darežljivost do nas ljudi, ki nam, kakor dobra mati svojim otrokom, rad in vselej pomaga, in nam vse dobrote deli iz svojih zlatih pers, in iz svoje odperte serčne rane. (cf. Ador. Ss. IX.) Jezusove svete rane so živi studenci naše sreče, tega nas uči tudi prikazen, ktero je imel sv. Klement, papež. Bil je v pregnanstvu med mnogimi revnimi kristjani, ki pri svojem pretežavnem delu še hladne vode imeli niso. Sv. Klement prosi Boga za pomoč, se zamakne, in glejte „videl je Jagnje božje na griču stati, iz pod njegove noge je izvirala živa voda, in dereč potok razveseljeval kristjane, družino božjo.“ (Brev. 23. Nov. Resp. I. noct 1.) Grejo tje, kamur je Jagnje božje noge molelo, in obilno najdejo hladilne, zdrave vode. Tako še tudi dan danešnji nam priteka in izvira vsa sreča, vse veselje, ves blagor iz Jezusovih svetih ran.

Neki mladeneč, sin imenitnih in premožnih staršev, čuti želje po ostrem, spokornem življenju, in gre v nek samostan. Pa kmalo se je samostanskega življenja naveličal, prva gorečnost se mu

ohladi, in vse mu postane zoperno in pretežavno. Kruh mu je preterd, vino prekislo, obleka preborna, hišica pretesna, pokorščina odurna, tovarši zoperni, red neumen. Tolika skušnjava ga je motila in nadlegovala, da je neko noč tiho pobegnil zopet domu. — Grede ga dojde prečudežno lep mladenec — Jezus sam — se mu hoče pridružiti, pa menih urno teče naprej. Ko ga mladenec dolgo kliče, prijazno zove, postoji in počaka. Ker ga prijazno vpraša, kam tako hiti, začne mu menih razlagati svoj beg in zakaj je samostan zapustil rekoč: Ves nesrečen sem se čutil, zato sem pobegnil. Zdaj razklene mladenec svojo obleko na persih, čudežno se zablišči in razsvetli, in menih zagleda v mladenčevem sercu kervavečo rano. Ljubeznjivi mladenec prestrašenemu menihu milo prigovarja: Moj sin, pojdi zopet v samostan! Če ti bo še kdaj kruh preterd, pomoči ga v to serce, ki je iz ljubezni do tebe prebodeno, in postal ti bo okusen. Če ti bo vino še prekislo, pomešaj ga z mojo kervjo in sladko ti bode postalo. Ako ti bode obleka prebodeča, namoči jo v to rano, in bo omehčena. V tej serčni rani ti bo pokorščina in redno spokorno življenje veselo in sladko postalo. Meniha žalost spreleti, se poverne v samostan, in vse težave rad prenaša. Bil je vesel in popolno srečen. (cf. Sendb. 867. p. 367.)

Naše časne sreče pravi studenci so Jezusove svete rane. Kristjan, ako se tudi tebi tako godi, kakor ravno omenjenemu menihu, da si nezadovoljen v svojem stanu, da te obilne težave tlačijo, da te vsa nesreča teži, le poglej tudi ti prav globoko v Jezusove kervave rane, in gotovo boš našel tolažilo, veselje, mir, srečo. Kerščanski mož, ki si z vedno zavezo združen s hudobno ženo, da ti je mnogokrat težavno, le poglej v Jezusove svete rane, in tvoja nevolja se ti bo spremenila v veselje, in rad boš potrpel. In ti kerščanska žena, ki bi menda večkrat rada zbegnila, ker se ti hudo in težavno godi, ki jarem zakonskega življenja v joku in v zdihoivanju prenašaš, o le poglej v svojih nadlogah prav globoko v Jezusove rane, in tvoje serce se ti bo ohladilo, rada boš zavoljo Jezusa prenašala vse nadloge. In ti revež, ki te uboštvo tlačí, da sebi in otročičem potrebnega živeža, in obleke spraviti ne moreš, zakrij in vtoni se v Jezusove svete rane, in uboštva butara ti bo sladka. Največi revež na zemlji pa je bolnik, ki noč in dan prebdi, joče in zdihuje v svoji bolezni; Jezusove rane so za njega edina tolažba, edina sreča. Živela je pred 45 leti na Dunaju neka protinasta bolnica. Vsa je bila zveržena, še geniti se ni mogla ne smela. Nekega dne jo pridejo obiskat duhovnik Aleksander Hohenlohe, in jo tolažijo. Zdaj začne bolnica: Že 17 let terpim, pa si mislim, tako je volja božja; kogar pa Bog pod križ položi, mu da tudi svojo milost in pomoč. Moje bolečine so se mi priljubile, rada terpim, zato se mi tudi dobro godi. Kedar me strašne bolečine vijejo, mislim si, Bog me pač rad ima, da mi toliko terpeti da. V najhujših bolečinah se vležem v Jezusa svete rane, in

to mi dobro dene, ker si mislim, kdo sem jes revna stvarica, in kdo si ti neskončni gospod; grešnica sem, ti pa si moj Zveličar. Jes ljubim tebe, ker ti ljubiš mene.“ Tako se revni bolnik čuti mirnega in srečnega, če tudi je bolezen dolga in strašna, ako počiva v Jezusa svetih ranah. Poglejmo tudi mi v boleznih in nadlogah prav globoko v te svete rane, naj tudi nam iz ranjenih rok, nog, in prebodenega serca nedolžnega jagnjeta Jezusa vedno izvira potrpeljivost, vdanost; zajemajmo si veselo ves blagor in časno srečo iz studencev Zveličarjevih, iz kervavih Jezusovih ran, ker le one so živi izvir naše časne sreče; v njih najdemo pa tudi svojo večno srečo. Tudi o tem še na kratko!

II. Mnogokrat se vidi, da so posvetni brezbožni ljudje srečni in z obilnimi posvetnimi dobrotami obdarovani. Pa to ni prava sreča, le prepogosto se jim spremeni v večno nesrečo. Bog takim ljudem dobrote deli, naj bi jih po dobrotah za se pridobil; če pa še nočejo Bogu služiti, zadene jih strašna nesreča pogubljenja večnega. Kdor pa večno srečo najti hoče, naj jo išče v Jezusovih svetih ranah, gotovo jo bo našel.

1. Začetek večne sreče, našega zveličanja, je živa vera po nauku sv. apostelja Pavla: „Brez vere ni mogoče Bogu dopasti. Verovati namreč mora, kdor k Bogu priti hoče, da je Bog, in da je poplašnik svojim služabnikom.“ (Hebr. 11, 6.) „Kdor pa ne veruje, bo pogubljen“, uči Jezus. (Mark. 16, 16.) Žive vere nevsahljivi studenci so Jezusove rane. Kdor je pregleduje in premišluje, postane močne vere in srečen za vso večnost. Ko se je Jezus svojim v hiši zaklenjenim učencem bil prvič po vstajenju prikazal, in božji mir prinesel, Tomaža ni bilo doma. Ko mu tovarši povejo: „Gospoda smo videli,“ jim Tomaž odgovori: „Ako ne vidim na njegovih rokah žrebljevih ran, in ne denem svojega persta v kraj žrebljev, in če ne položim svoje roke v njegovo stran, ne verujem. Čez osem dni so bili učenci zopet v hiši in tudi Tomaž poleg. Jezus pride, pa vrata so bila zaperta, je postal na sredini in reče: Mir vam bodi. Potlej reče Tomažu: Vloži svoj perst sem, in poglej moje roke, in ne bodi neveren, temuč veren. Tomaž odgovori in reče: Moj Gospod in moj Bog.“ (Jan. 20. 24—28.) Tako tedaj si je zajel Tomaž iz Jezusovih ran tako živo vero, da je kmalo Jezusa spoznal za svojega Gospoda in Boga. V tej živej veri na Jezusa je šel v daljne kraje med nevernike, je tam zvesto in goreče pridigoval Jezusove nauke, svojo kri za Jezusa preli, zato pa je sprejel nebeško plačilo in našel svojo večno srečo. Kedar te verski dvomi pačijo, in slabovernost nadleguje, kedar te satan skuša in za večno srečo oropati hoče, le poglej tudi ti kristjan na Jezusove sv. rane, položi v nje svoj perst, tvoja vera ti bo oživelala, ki te vodi do tvoje večne sreče. Pa tudi celo neverneži so si iz Jezusovih ran zajeli že mnogokrat žive vere in večne sreče. Že na Kalvariji so Jezusove rane postale mnogim nevernikom studenec

žive vere na Jezusa. Tako nam sv. pismo pravi, da je nek stotnik pri priči veren postal, ko je videl Jezusove rane, celo presne in kervaveče: „Ko je nek stotnik, ki je križu nasproti stal, videl, da je Jezus tako vpijoč umrl, rekel je: Res ta človek je bil Sin božji.“ (Mark. 15, 39.) V neveri do večne sreče priti ne moreš, nesrečni človek, zato tudi ti stoj nasproti sv. križu, ali kleci rad pred križanim Jezusom, ogleduj njegove svete rane, serkaj iz njih Jezusovo rešujočo Kri, da tudi ti zopet veren postaneš in Jezusa spoznaviš za pravega živega Boga. V nikomur drugem ni zveličanja, večne sreče. Ni namreč nobeno drugo ime pod nebom dano ljudem, v katerem bi se zamogli zveličati — razun presv. sladko ime Jezusa, Sina božjega. (Act. ap. 4, 11—12.) Le kdor v Jezusa veruje, bo zveličan, vekomaj srečen, ako tudi vedno ostane stanoviten; in ravno zopet sv. stanovitnost, cvet naše večne sreče nam priteka iz Jezusovih sv. ran.

2. „Kdor položi svojo roko na oralo — pobožnega življenja — pa se ogleduje — opeša —, ni vreden nebeskega kraljestva“, uči Kristus. (Luk. 9, 62.) Kdor hoče večno srečo doseči, treba je vedno stanoviten biti, v stiskah, nadlogah, v boleznih, skušnjavah zderžati: „Kdor pa zderži do konca, bo zveličan.“ (Mat. 24, 13.) Začetnikom se tedaj nebeska krona obeta, stanovitnežem pa se da. Mnogi začnejo orati brazdo pobožnega življenja, pa kmalo jim postane pretežavno; ogenj znotranjih strasti jih prepeka, kamenje zunanjega pohujšanja moti, sovražnik večne sreče, satan, pohaja kakor rjoveči lev, in išče, koga bi požerl. Naj bi nas pa greh in satan ne prevarila, naj bi človek ne opešal, nam je Jezus odperl svoje sv. rane, živi studenec sv. stanovitnosti.

Sv. Avguštin primerja Noetovo barko Jezusovemu sercu, in pravi: „Kakor so v Noetovo barko bila vrata, skoz ktera je vse noter šlo in potopa rešeno bilo, tako vstopimo skoz serčno rano Jezusovo v njegovo serce, in kdor v tej rani počiva, ni se mu treba bati, da bi ga valovi skušnjav in pregreh pokončali.“ (Off. Lanceae. l. VII.) Sv. Bernard pa pravi: „Zato je prebodeno Jezusovo serce, da se nam odpira vhod, zato, da v njem prebivamo varno in mirno, prosti zunanjih nadlog.“ (Off. Cord. Jes. l. VI.) Jezusove rane so zato tako globoke in široke, da se revna duša naša v nje skrivati zamore, kedar jo sovražnik satan zalezuje in preganja, da v Jezusovih ranah stanovitna ostane.

Veselo in goreče so si svetniki zajemali iz Zveličarjevih studencev, — sv. ran stanovitnost v dobrem. Da omenim le samo sv. Terezijo, rečem, da je imela navado v vsaki skušnjavi in težavi, ki jo je hotela premagati, pribežati pred križanega Jezusa, ondaj se je vtonila v Jezusove rane, molila in prosila, ostala je stanovitna do smrti, in našla večno srečo v nebesih.

S k l e p.

Kaj iščeš, kristjan, svoje sreče v blatu grešnega veselja, kaj jo loviš v prazni peni posvetne hvale in časti? Prave sreče živi izvirki so rane na Jezusovem telesu! Ako tedaj hočeš srečen biti v življenju in po smerti celo nezmerno večnost veselje uživati, hodi rad k studencem Zveličarjevim, in iz Jezusovih sv. ran si veselo zajemaj časne in večne sreče. Vstani torej, kerščanska duša, prijateljica Kristusova, čuj in bedi vedno pred Jezusovimi ranami, ondi nastavljalj svoja usta, zajemaj si vode zveličanja iz Zveličarjevih ran.⁴ Amen. (Sv. Bonavent. Off. Cord. l. IX.)

Pridiga za V. postno nedeljo.

(Moč Jezusove rešnje Kervi; peti postni govor S. G.)

„Kri Jezusa Kristusa, Sina božjega, nas očiščuje vsakega greha.“ (I. Jan. 1, 7.)

V v o d.

1. Pri judih so morali grešniki za odpuščenje grehov darovati različne živali: teleta, kozličke, jagnjeta, golobčke. Po božji naredbi je grešnik prignal žival v tempelj do oltarja, položil svojo roko jej na glavo, in bila je zaklana in darovana. Bog je zapovedal: „Duhovnik naj položi svojo roko na glavo živali, ki je za greh, in naj jo daruje na prostoru zažgaline; duhovnik naj vzame kervi, naj s persom pomaže oltar, drugo naj izlije v iztok; ves loj naj tudi zažge v Bogu prijetno dišavo: naj moli za njega, in odpuštijo se mu grehi.“ (Lev. 4, 29—31.)

2. Tako je neskončno usmiljeni Bog objokanim grešnikom nekdanj grehe odpuščal, pa ne zavoljo zaklanega živinčeta ali zažganega loja, ali razlite kervi, temuč v oziru na nedolžno Jagnje, Jezusa Kristusa, in zavoljo njegove kervi, kar so tiste spravne daritve pomenjale, je Bog grešnikom grehe odpuščal. Zato sv. apostelj Pavelj v današnjem listu tako lepo primerja daritve stare zaveze in pa Jezusovo daritev nove zaveze: „Kristus kakor nad-duhovnik bodočih dobrot, je prišel skoz veči in popolnejši šotor nerokodelni, to je, ne tega stvarjenja; tudi ni s kozličkovo ali telečjo kervjo, temuč je za lastno kervjo enkrat v presvetišče šel, in je večno odrešuje znašel. Ker, če kri kozlov in juncev in teličin pepel potrošen, ognjušene posvečuje v telesno očiščenje, kolikor bolj bo kri Kristusa, ki se je po sv. Dubu neomadežen Bogu daroval, našo vest mertvih del očistila za službo živemu Bogu! In

zato je srednik nove zaveze, da po smerti prestani obljubo odrešenja tistih pregreh, ki so bile pod prejšnjo zavezo, sprejmejo, kateri so poklicani večne dedovine.“ (Hebr. 9, 11—15.) Če je tedaj kri živili grešnike posvečevala v starem zakonu, ker je bila predpoda Jezusove kervi, kolikor bolj nas v novi zavezi „Kri Jezusa Kristusa, Sina božjega očiščuje vsakega greha.“ (I. Jan. 1, 7.)

3. Pretečeni petek smo obhajali spomin predrage Jezusove rešnje Kervi, ki je tekla iz presvetih božjih ran. Kmalo pride tisti dan, ko je začela tekati na revne grešnike, veliki petek namreč, dan naše sreče in odrešenja. Od tiste dobe se razliva po vsem svetu razveseljuje in očiščuje vse ljudi, in jih deležne dela večne dedovine. Da bi se pa mi Jezusu vedno hvaležni skazovali, da bi njegovo rešnjo Kri dostojno molili in čistili, na njo zaupali v svojih madežih in slabostih, želim vam danes premišljevati o moči Jezusove rešnje Kervi.

Razlaga.

„Bil je judovski praznik, in Jezus se je napotil v Jeruzalem. V Jeruzalemu je pa bila ovčja kopel imenovana Bethsaida s peterimi shodnicami. Ondi so poležavali mnogi bolniki, slepci, hromi, sušičniki in so čakali gibanja vode. Angelj božji je prihajal sčasoma v kopel; in voda se je zgenila. In kdor je prvi vstopil, v zgenjeno vodo, je ozdravel vsake bolezni.“ (Jan. 5, 1—4.) Taka ovčja kopel nam je pripravljena v Jezusovi kervi, vsaki dušni bolnik, grešnik, dobi dušno zdravje, odpuščenje grehov.

Posebno pa so tri kopeli, v katerih se očiščujemo dušnih madežev; in sicer

1. Kopel sv. kersta. Človek na svet naroden, je revna stvarica božja po svojem telesu, še revnejši po svoji duši, ker je otrok jeze božje in sovražnik Boga, vreden večnega pogubljenja. Madež izvirnega greha ga gnjusi in mu zapira nebeška vrata, že od dobe nšegovega spočetja. „Ker glej v hudobijah sem spočet, in v grehu, izvirnem, me je spočela moja mati.“ (Ps. 50, 7.) Kakor napravljeni dolgovi in po tem nakopano ubožstvo tlači starše pa tudi njihove otroke, tako tudi Adamovo zadolženje izvira in prehaja kakor revna dedovina na vse nas; njegove zarodnike. In tako revno detice, ki nič ne more drugega, ko jokati se, ker je v solzni dolini sovražnik Boga in v nevarnosti pogubljenja večnega, hitro pošljejo kerščanski starši v kopel Jezusovo sv. kersta. Jezus pošlje svojega služabnika duhovnika, namesto angelja, zgenejo kopel Kristusovo in zmolijo svete besede, dete se prerodi v Jezusovi kervi, se očisti vsakega greha. Nekdaj so se odrasčeni ljudje kerščevali, med temi so bili tudi veliki grešniki, ki so zraven izvirnega greha imeli tudi osebne grehe na sebi; vendar pa, ko so sprejeli sv. kerst, bili so celo popolno čisti, in Bogu dopadljivi, ker so se omili v Jezu-

sovi rešnji kervi, ki nas očiščuje vsakega greha, reši nas pa tudi vse zaslužene časne in večne kazni, tako da, kdor v kerstni nedolžnosti umerje, ima svoj delež med angelji v nebeškem voselju. Bere se, da je francoski kralj Ludovik IX. posebno ljubezen in čast skazoval sv. mestu, kjer je bil kerščen. Rad je obiskoval kapelico grada Poasi, kjer je pri kerstnici večkrat klečal, in Boga hvalil za milost sv. kersta, in dar sv. vere. Zato se je mnogokrat podpisal samo „Ludovik Poasiski“ brez kraljevega imena in značaja. Temu se prijatelji čudijo, ga vprašajo, zakaj spoštovanje in čast skazuje mali kapelici Poasiski, kjer je le samo kerst sprejel, velikanske cerkve Remske, kjer je kraljevo krono dobil, pa pozabi, in se je le redko spominja? Pobožni kralj pa modro odgovori: Ljubeznjivi prijatlji, kaj bi ne bi više obrajtal mesta, kjer sem postal kristjan, kakor pa tistega, kjer sem sprejel minljivo čast posvetnega kralja! V Remsu sem bil okinčan s kraljevo krono svojega očeta, in pomaziljen za svetnega vladarja, v Poasi pa sem okinčan z vencem Jezusa Kristusa, in pomaziljen z oljem milosti božje za otroka božjega. V Remsu sem dobil pravico sedeti le na zemeljskem tronu, čigar vrednost in lepota za me po moji smerti zgine, po sv. kerstu v Poasi so mi nebesa zagotovljena in sem postal dete božje, deležen njegove neskončne slave in večne časti. (L. Mehl. Beisp. V. 36.) Lep je kraljevi kinč, mila lepota cesarjev, pa še vse lepša je človeška duša, prijatljica božja, ko se omije in osnaži v kopelji sv. kersta, kjer teka „kri Jezusa Kristusa, Sina božjega, in nas očiščuje vsakega greha.“ (I. Jan. 1, 7.)

2. Po moči Jezusove rešnje Kervi, zgenjene in zmešane v kopeli sv. kersta, postane človek celo čist in nedolžen, da ni nič na njem, kar bi ga zaviralo od nebeškega kraljestva. Pa ukanjen in oslepljen od slabega poželenja, ki še tudi po kerstu ostane, pohujšan od grešnikov, ulovljen od satana, se človek le prehitro zopet ognjusi, kerstno lepoto zgubi, nedolžnost zapravi. Kakor je Avguštín nekđaj o sebi pisal: „Še tolički fantič, pa že toliki grešnik“, se zgodi le premnogokrat, da so še kilavi otroci že tudi z velikimi grebi in z gerdimi navadami okuženi in ognjušeni. Preden se človek spametuje in popolno zave, je že ves gerd in omazan na svoji duši. Veliko pa je tudi odrasčenih grešnikov, dušnih bolnikov, ki po deset, dvanajst in še več let bolni in ognjušeni ležijo v pregrehah. Nihče jih ne more rešiti, nihče jih očistiti, kakor le zopet Jezusova močočna Kri, ki teka v kopelji sv. pokore.

Jezus je vedel, da bode mnogo ognjušenih grešnikov na zemlji, ki se bodejo očistiti želeli, zato je v svoji sv. cerkvi napravil kopel očiščevalno — zakrament sv. pokore. Ko pride grešnik k tej kopelji, da bi se očistil, kmalo Jezus namesto sebe ali angelja pošlje svojega namestnika, spovednika. Njim je dal oblast grehe odvezovati, govoreč: „Sprejmite Duha svetega; kterimkoli bote grehe odpustili, so jim odpuščeni“ (Jan. 20, 22—23) in sicer odpuščeni

in zbrisani so pred Bogom, kakor nas tolaži Jezus sam govoreč sv. Petru: „Karkoli razvežeš na zemlji — grehe odpustiš —, razvezano bo tudi v nebesih.“ (Mat. 16, 19.) Ko tedaj spovednik svojo blagoslovljeno roko vzdignejo, kopel Jezusove kervi zmešajo, in sv. besede izrečejo: „Jes te odvežem od tvojih grehov v imenu Očeta, Sina in sv. Duha“, že se razlije premogočna kri Jezusova črez objokanega grešnika, da zopet postane lep in čist. Največe hudobije se očistijo, najstarejše rane grešne se zmijejo in zacelijo. „Kri Jezusa Kristusa, Sina božjega, nas očiščuje vsakega greha.“ (I. Jan. 1, 7.)

Poslušaj, človek, v svojo tolažbo, koliko očiščevalno moč ima Jezusova kri. Jutre bomo obhajali god sv. Marije Egipščanske, (drugod še le 9. aprila). Ta ženska je bila krepke in zale postave. Svojim staršem odbeži v Aleksandrijo na Egiptovskem. Kmalo se zakoplje v pregrešno, razuzdano življenje. Bila je ondi znana očitna nesramnica skoraj sedemnajst let. Med drugimi romarji je šla v slabem namenu in v pohujšljivem obnašanju na božjo pot v Jeruzalem. Ko jej pa neka nevidljiva moč brani v cerkev, dokler svojih grehov ne obžaluje, poklekne pred Marijino podobo in pred križanega Jezusa, in jo prosi jokajoča za odpuščanje. Naredi obljubo spokornega življenja, si poišče namestnika Jezusovega, se do čistega spove. Mirna in vesela se poda v puščavo, kjer je še sedem in štirideset let spokorno živela. Vsa lepa in očiščena se je njena duša ločila sveta, se povzdignila med nebeške trume angeljev in svetnikov, ker kri Jezusa Kristusa, Sina božjega jo je v kopelji sv. pokore očistila vsakega greha, in vseh njenih madežev. (cf. Leg. 9. apr; Prop. Lav. 3. apr.) To je veselo za tebe grešnik, tolažljivo za tebe, omadežana grešnica, zaupljivo za nas vse revne, slabe stvari! Ko bi naših grehov bilo kakor listja in trave, ko bi naše hudobije bile obilne kakor pesek v morju, ko bi naši dušni madeži bili neštevilni kakor meglice na nebu; kri Jezusa Kristusa, Sina božjega, je tako mogočna, da nas očiščuje vsakega greha! Vsa kri, ktera teče po križu, mi reče: Tolaženja dar ti dajem vsikdar.

3. Človek je slaba stvar. Če tudi se trudi pobožno živeti, vendar mu gostokrat, vsak dan, spodleti, da se omadeži z malimi grehi. Pomoč ali kopel za take vsakdanje slabosti nam je Jezus dal v altarskem zakramentu, ki nas okrepčuje in omiva v svetem obhajilu, vsaki dan pa pri sv. meši.

Bere se, da je nek pobožen Peter v kapeli med sv. mešo videl izraščati rozgo, vidoma se širi in postane drevo, čigar veje so se po vsej kapeli razširjevale. Na drevesu so se prikazale čudežno lepe rožice, ki so kapale ljudem na glavo. To je videl tudi njegov brat; ko domu pride razloži mu to prikazen: Drevo je podoba žegna in dobrot, ki se iz nekervave daritve Jezusove, sv. meše, na ljudi obilno razlivajo (cf. Mehl Beisp. 5, 188.).

Z oltarja pri sv. meši izvirajo neštevilne dobrote.

a) za vse žive ljudi vsega sveta. Kakor se z visoke

gore razteka voda na vse strani, vso travico napaja, rožice zaliva, tako teka Jezusova rešnja Kri iz sv. meše in oltarja po vesoljnem svetu, vse okrepčava in očiščuje. Sv. meša je nevsahljivi studenec vseh mogočnih dobrot in milosti božjih, ki nam predrago za nas prelito Jezusovo kri prilastuje; je nezmerni zaklad Jezusovega zasluženja, ki je vsakemu odpert, da si sme zajemati, kolikor hoče. Z daritvijo sv. meše potolažimo jezo neskončno pravičnega Boga, ki ga z grehom razžalimo, da nam zopet odpusti. Daritev, kjer se sam Sin božji daruje, je resnično mogočna, in zmožna vse grehe celega sveta omiti. Če je že kri kozlov in drugih žival, ki so se v stari zavezi klale, zamogla očistiti tiste, ki so po judovski šegi bili omadežani, toliko več mora Jezusova kri našo vest, in dušo vseh grehov omiti, ker je neskončne vrednosti in bi zamogla tavžent svetov vse grehe očistiti. Saj ja Jezus sam govori o sv. meši: „To je kelih moje kervi — nove zaveze — ki bo prelita v odpuščenje grehov.“ (Mat. 26, 28.) „Sv. meša je sprava vsega sveta, je dar za vse duše, je daritev za vsak madež in greh.“ (Sv. Evzeb.) Zato tudi mešnik po očenašu Boga prosijo, naj bi nas po mešni daritvi rešil vsega zlega, pretečenega, zdajnega in bodočega. „Zemlja bi se bila že porušila zavoljo neštevilnih pregreh, ko bi sv. meše ne bilo.“ (Sv. Tim. ep.)

b) Jezusova rešnja kri v kopeli sv. meše ima svojo čudežno moč tudi nad pokojniki in dušami v vicah; tudi nje očiščuje. Ko je Kristus na Kalvariji svojo kri preli, so njeno moč tudi merliči občutili. „Zemlja se strese, grobi se odpirajo, in mnogo teles svetnikov je vstajalo, in po Jezusovem vstajenju prišli so v mesto.“ (Mat. 27, 52.) Kedar Krisus v sv. meši svoje terpljenje in smert skrivnostno ponavlja, razteka se v globočine vic neka milost, ki dušam muke skrajšuje in polajšuje, njihove madeže očiščuje, da se prej k večnemu veselju in miru povzdignejo. Kakor je Jezusova kri očistila, po nauku sv. aposteljna Pavlja, (Hebr. 9, 15.) duše očakov, ki so že bili pokojni, da so dosegli obljubo zveličanja in večne dedovine, tako tudi iz sv. meše kaplje rešnja Kri na verne duše v vice, Bog se jih usmili in jim kazni odpusti. Zato sv. Avgustin kaj prelepo govori: „Celo gotovo dobijo verne duše po cerkveni molitvi in presveti daritvi milost in pomoč. To je nauk sv. cerkve. Ona moli za verne pokojnike, se jih spominja pri sveti daritvi, in zapoveduje za rajne darovati. Gotovo pokojnikom hasne, pa le tistim, ki so tako živeli, da imajo upanje do večne dedovine.“ (cf. L. Mehl. Beisp. 5, 194.)

Sklep.

Bog je Izraelcem zapovedal, ko so bili v sužnosti Egiptovski, naj zakoljejo enoletno, nemadežno jagnje. Meso naj napotni povžijejo, kri pa pomažejo na podboje. Ko bo v eni noči vse prviče

ljudi in živali pomoril, kjer pa bo videl kervave podboje, bo mimo šel in ne pustil morileca iti v vaše hiše, ne vam škodovati. (Ex. 12.) Še veliko večo moč ima, kakor smo zdaj premišljevali, predraga kri nedolžnega jagnjeta Jezusa Kristusa. Vse nadloge zginejo, vsa nesreča gre mimo človeka, ki si svoja usta in serce s to kervjo zaznamnuje in okinča. Jezusova rešnja kri nas očiščuje vsakega greha in naš reši večnega pogubljenja. Oj grešnik, operi svojo dušo v kopeli Jezusove kervi po čisti spovedi, da te večna smert ne doleti! Oj spokorna duša, ki se pogubljenja bojiš, prav pogosto prihajaj k sv. meši, naj te rešnja Kri okrepčava, očiščuje, da nekdanj čista in spokorna svet zapustiš! Oj oklenimo se vsi sv. križa, naj Jezusova kri kaplje na našo dušo, naj jo očisti vsakega madeža, da bi se nekdanj kakor lepa in čista Jezusova nevesta povzdignila k gostiji večnega veselja! Amen.

Pridiga za praznik Marije device sedem žalosti.

(Marija devica sedem žalosti; gov. O. A. P.)

„In tvojo lastno dušo bo meč presunil.“
(Luk. 2, 25.)

V v o d.

Zveličanska devica Marija je bila po božji milosti prosta izvirnega greha, zatorej bi lahko kdo mislil, da je bila prosta tudi nasledkov greha, prosta križev in težav, ktere tlačijo otroke Evine v dolini solz. Pa ni tako; materno serce Marijno je več terpelo, kakor je marsiktera druga mati prestala. Stirideset dni po rojstvu Jezusa Kristusa nesla je Marija svojega božjega Sina v Jeruzalemski tempelj in ga je darovala Vsemogočnemu. Sv. starček Simeon vzame takrat novorojenega Odrešenika v svoje naročje in je prerokoval njegovi materi: „Glej! ta je postavljen v znamenje, kteremu se bo zoper govorilo. In tvojo lastno dušo bo meč presunil.“ To prerokovanje se je kmalo začelo spolnovati. Komaj je bilo sv. Dete rojeno, že je nameraval kervoželjni Herod umoriti ga in sv. devica je morala bežati z nedolžnim detetom v daljno, ptujo deželo. Ko je bil dvanajst let star, zgubila ga je v Jeruzalemskem tempelju in ga je še le po tridnevnem žalostnem iskanju našla. Ob času njegove učitve ga je videla vedno v smertni nevarnosti, ktera mu je protila od hudobnih sovražnikov. Slednjič pa je celo videla, da so Jezusa njegovi sovražniki vjeli in v tako sramotno smert obsodili. Kakošne bolečine je moralo prestati Marijno materno serce,

ko je videla svojega Sina v tacih nevarnostih in težavah; tistega Sina, katerega je neskončno ljubila in kateri zasluži, da bi ga ves svet tako ljubil kot ona; ali z žalostjo moramo obstati, da ga le bolj žalimo, kot ljubimo. Ali to je bil še le začetek bolečin in žalosti, še večje muke in trpljenje je moralo okušati blago materno serce presvete device. Prerokovanje Simeonovo se je še le na križu Jezusa Kristusa popolnoma doveršilo. Tamkaj je bilo v resnici prebodeno z ostrim mečem Marijno materno serce, ko je videla svojega edinega Sina, kateri je bil Bog in človek, tako v strašnih mukah umirati na križu. Oj dragi moji! takrat je postala tudi naša usmiljena mati in presunil jo je iz novega meč, ako je videla katerega kristjana umirati in pogrezovati se v dušno smert. To dvojno prebodenje Marijnega deviškega serca naj bo danes naše premišljevanje. Marija naša usmiljena mati gotovo zasluži, da se tudi njene žalosti spominjamo. Namenil sem se danes od nje govoriti, ker bomo prihodnji petek obhajali praznik žalostne Matere Marije in ker vem, da jo vsak pobožen kristjan zelo časti. Poglejmo torej prebodeno Marijno materno serce:

I. Pri smerti Jezusovi; in

II. pri dušni smerti kristjana.

I. del.

Sv. katolijska cerkev obhaja praznik Marije sedem žalosti na petek pred velikim petkom, ker bil je za Marijo veliki petek zares silno strašen dan. Gori na križu visi Sin božji; poleg križa pa stoji njegova deviška mati; On je na križu pribit in ona križ prostovoljno objema; sv. kri, ktera teče po lesu križa iz ran Jezusa Kristusa v njeno materno naročje in se edini s kervavimi njenimi solzami. Presveto njeno serce je kervavelo, ko je videla kri lastnega Sina. Ona, ktera je bila z Jezusom eno življenje, eno serce in ena duša, tako da je po pravici zamogla reči: Jes ne živim, ampak Kristus živi v meni, — Ona čuti in terpi vse muke in bolečine s svojim ljubeznjivim Sinom, ona tako rekoč z Jezusom umira. Vsako preklinjevanje, ki je ranilo dušo Zveličarjevo, prebodlo je gotovo tudi Marijno serce; vse rane Jezusovega telesa prederle so kakor ostri meč njeno blago materno serce. — Sedem posebnih ran je vsekala človeški jezik Zveličarjevi duši in ž njimi nabrusil sedmeri meč za blago materno serce.

Pervi meč je bil, ko so preklinjevali njegovo presveto človeštvo ter vpili: „Ti, ki tempelj božji podiraš in ga v treh dneh zopet izzidaš, pomagaj zdaj sam sebi!“ Hudobneži niso vedeli, da je Jezus te besede govoril o tempeljnu svojega telesa. Marija pa ga je zastopila, ter v sercu izdihovala: „Ah, kako strašno je razmesarjeno tvoje presveto telo, obudi ga častito zdravega čez tri dni!“

Drugi meč je bil preklinjevanje božje natore Jezusove: „Če si Sin božji stopi s križa,“ so upili. Marija pa je bila popolnoma prepričana, da je njeni Sin resnično Bog, zato so te besede njeno materno serce hudo pekle.

Tretji meč so bile besede višjih duhovnov; oni so zasramovali Jezusovo dobrotljivost rekoč: „Drugim je pomagal, sam sebi pa ne more pomagati.“ Kako grenke so bile te besede Mariji, ker ona je dobro vedela, da Jezus zato na križu brez pomoči visi, da bi revnemu človeku pomagal in ga zopet spravil z Bogom.

Četrti meč bil je, da so pismouki preklinjali njegovo kraljestvo rekoč: „Ako je kralj Izraeljev, naj stopi s križa in mu bomo verjeli.“ O kraljeva devica iz rodu Davidovega! gotovo se ti je serce v kervi topilo pri takih besedah in resnično te je krepčala le ljubezen tvojega Sina, da nisi od prevelikih bolečin onemogla popolnoma, ko si zerla na krono tvojega Sina, toda ne zlato in z dragimi kamni kinčano, ampak na krono — ternjevo. O žalostna mati pokalo ti je serce, ko si videla njegov kraljevi sedež — križ in na križu napis: „Jezus Nazarenski kralj Judov.“

Peti meč, je bil, da so Farizeji zasramovali njegovo neskončno svetost, rekoč: „Vedno je na Boga zaupal, On naj ga reši, če ima dopadenje nad njim.“ Ah kaj je občutilo pri teh besedah serce tiste, ktera se je spomnila besed živega Boga: „Ta je moj ljubeznjivi Sin, nad katerim imam dopadenje.“

Šesti meč bile so besede ajdovskih vojakov, kateri so bili pri križu in zasramovali njegovo resničnost rekoč: „Če si res kralj, reši se!“

Zadnjič se pa še oglasi hudobnež, kateri je visel na levici in preklinja Gospoda in njegovo Mesijevo čast; ter zasadi s tem sedmi oestro brušeni meč z besedami: „Če si ti Kristus, reši sebe in naju!“ Ali ni tako preklinjevanje pretreslo in razmesarilo najboljše materno serce?

Teh sedem ran Jezusovi duši in Marijnemu sercu je vsekalo preklinjevanje in hudobni jezik Judov in nevernikov. Pa tudi Jezusovemu telesu so napravile človeške roke zraven dušnih ran še sedem telesnih, ktere so pa tudi materi Mariji se globoko vtiskale in jej mučile zlahtno serce. Strašno je bil Gospod bičan, njegovo presveto meso bilo je vse razbito in razmesarjeno, da je bila tako rekoč le ena rana po celem životu; vtisnili so mu dalje na sveto glavo ternjevo krono, kar mu je tudi strašne bolečine napravilo; vsak tern se je zapičil tudi v Marijno serce. Roke in noge so mu nečloveško na križ pribili z ojstrimi žreblji. Pribili so na križ tiste sv. roke, ktere so vedno dobre delile, in tiste sv. noge, ktere so od kraja do kraja nosile blagi nebeški nauk. Marija vse to vidi in čuti v svojem sercu, pa vendar jo vsi ti meči niso bili vstanu podreti. Jezus umerje na križu, Marijno serce še tolče, in čaka še neusmiljene rane sedmega meča. Vojak predere s sulico Gospodovo

desno stran in priteče voda in kri iz nje. Te rane Gospod ne čuti več, tolikanj bolj pa zaboli ta rana Marijno serce, ter pretaka vroče, bridke in kervave solze.

Tako je bilo Marijno serce na več načinov prebodeno in ranjeno. Marija jo toraj občutila in terpela vse tiste bolečine, ktere je njeni Sin iz ljubezni do nas terpel. Vdala se je božji volji, in poterpežljivo je gledala terpeti in umirati svojega Sina, ker vedela je, da le tako mora biti rešen človeški rod. Premislimo in spoznajmo toraj dragi moji, da je Marija vredna vse naše ljubezni. Kakor smo dolžni poplačati Jezusu za njegovo terpljenje in smert z ljubeznijo, ravno tako smo tudi dolžni Marijno žalost in serčne bolečine z otroško ljubeznijo poplačevati.

Kedar gledamo hvaležni na sv. križ, ozrmo se tudi polni goreče ljubezni na žalostno mater poleg križa. Kedar bomo mislili na smert Kristusovo, ne zabimo tistega maternega serca, ktero je bilo pri tej smerti presunjeno in ktereга presune tudi dušna smert kristjanov.

II. del.

Po Jezusovem vstajenju in vnebohodu je bila Marija potolažena sicer zaradi bolečin, ktere je prestala pri križu svojega Sina; vendar pa je še ostalo presunjeno njeno materno serce. Njen Sin jej je na križu drugo materinstvo izročil, ko jej je namreč s križa rekel: „Žena glej svojega sina!“ in ljubemu učencu Janezu: „Glej svojo mater!“ S temi besedami je mili Jezus, po razlagi svetih očetov, svojo ljubo mater nam vsem za mater izročil. Tako je postala Marija mila mati vseh pravovernih kristjanov in gotovo je skerbela in še skerbi za zveličanje svojih otrok. Serčno se je veselila, ko je videla, da se vedno množi število pravovernih; pa občutila je tudi grenko žalost, ako je videla kristjana svete čednosti opuščati, v pregrehah valjati se, izgublјati milost božjo in tako umirati na duši.

Kako hudo da so pekli grehi kristjanov Marijno serce, spoznamo lahko iz tega: „Marija se je z gnado božjo celo svoje življenje vsacega, tudi najmanjšega pregreška skerbno varovala; spoznala je stud in gerdobijo greha, videla je kako strašno je njen božji Sin zavoljo pregreh terpel; ona je greh bolj sovražila, kakor drugi svetniki. Ker jo je nam Kristus za mater dal, nas je ona vedno materno ljubila; kako težko je moralo raniti njeno serce, ako je videla kristjana tisti greh delati, kateri je tako grozovitno umoril njenega Sina na križu in kateri tudi umori na duši vsacega, kateri ga stori! O gotovo! dušna smert kristjana je za Marijo ostri meč, ki jej prebode na novo serce, kakor smert Kristusa na križu! In oj groza! še vedno se brusi tak meč in še vedno kervavi Marijno serce. Videla je gotovo še v življenji marsiktereга kristjana umreti

na duši. In kaj bi videla še le dandanes, če bi bila med nami? Kolikanj bi videla mrtvih duš, ktere je pomorila pregreha! Še več bi presunilo njeno milo, materno serce. Opominjam le naglavnih grehov, iz katerih izvirajo vsi drugi grehi, kateri se vedno bolj in bolj širijo na svetu in marsikterega kristjana pahnili so že v peklenško žrelo.

Koliko jih je med nami, ki so polni napuha, ki vedno le mislijo na svoje povišanje, ne vedo kako bi se že oblačili in se zaničevano ozirajo na revnega soseda. Ali ne ranijo taki z mečem serca tiste, ktera je bila gola ponižnost, ktera se je imenovala dekle Gospodovo, ko je postala mati božja?

Kdo bo izštel tiste kristjane, ki so vdani lakomnosti, ki hrepené le po časnem bogastvu, in se vedno trudijo množiti ga, bodi že po krivici ali pravici. Ne smilijo se njim reveži, ampak če jim ne morejo poplačati, izpodé jih iz hiše in ne ganejo jih solze, ktere marsiktera vdova in sirota bitko pretaka. Kaj delajo taki družega, kakor da na novo prebodó serce tiste mile matere, ktera je bila iz kraljevega rodu, pa vendar silno revna.

Nečistost se je med nami tako razširila, da jih je žalibog malo-malo prostih te strašne kuge človeških duš. Ali ne presune ostri meč najčistejšo dušo in serce tiste, ktera je čistost tako ljubila, da bi rajši mati božja ne bila postala, kakor da bi čistost ne bila ohranila?

Za vid med kristjani dobro gospodari in pravredko se spolnuje opominjevanje sv. Pavlja, ki pravi: „Veselite se z veselimi, žalujte z žalostnimi.“ Mesto tega vidi srečni le nevoščljive, nesrečni le škodoželjne oči. Ali se ne pravi to raniti tisto serce, ktero je bližnjemu vedno le dobro želelo.

Nezmernost, požrešnost v jedi in pijači, v veselju je sedanjí čas obilna. Mnogo kristjanov govori, kar so govorili nekda ajdje: „Jejmo, pijmo in se veselimo.“ Tudi to boli materno serce tiste, ktera je vedno v največji zmernosti živela.

Je zo, sovraštvo, maščevanje nahajamo po vseh kotih; krotkosti, ljubezni pa je vedno manj. Marsikteri kristjan ne čuje besed Kristusovih: „Blagor krotkim;“ „storite dobro tistim, ki vas sovražijo, molite za tiste in blagoslovite jih, ki vas preganjajo in kolnejo.“ Kaj more le hujši raniti Marijno serce? Saj ona je bila sama krotkost, in saj je ona tudi prosila s križanim božjim Jagnjetom: „Oče, odpusti jim, saj ne vejo, kaj delajo!“

Lenoba v spolnovanji dolžnosti svojega stanu, še bolj pa lenoba v službi božji je skoraj v vsaki hiši doma. Veliko lenuhov, postopačev je med nami: obilo pa je taci kristjanov, ki nosijo le kristjansko ime, ne marajo pa ne za službo božjo, ne za sv. zakramente, ne za molitev; taci ne vidiš celo leto v hiši božji. In ti so tisti, ki še zoper sv. cerkev vpijejo in jo ranijo s strašnim

mečem. O kako to boli in peče serce tiste matere, ktera je bila posebno pridna v službi božji in v vsem pokorna zapovedim božjim.

Sklep.

Kristjan, ali ni to sedem hudih mečev, ki vedno ranijo pre-milo serce žalostne matere božje? In kdo jej jih napravlja in brusi? O z žalostnim srcem moram obstati, brusimo in napravljamo jih mi — njeni nehvaležni otroci! Glejte, kako hudobni in nehvaležni otroci smo mi — ali, ljubi moji! ali smem v vašem imeni reči smo bili? Ja! Vsi ste ali bote sv. velikonočno spoved opravili, — vsi v svoji ponižnosti spoznate svoje grehe, vsi v svojem potertem sercu obžalujete in objokujete svoje grehe, vsi ste ja dobre in terdne volje, greha pa tudi grešnih priložnost skerbno se varovati, svojih lepih obljub in tudi milih besed očeta spovednika se vedno spominjati, vse dolžnosti svojega stanu zvesto spolnovati, pa tudi vse križe in težave poterpežljivo in radovoljno v duhu prave pokore prenašati. Alite! to smem v vašem imeni preljudi materi devici Mariji obljubiti? In, oh veselje! dozdeva se mi, kakor da bi slišal iz nebes presladke besede: Bodite zanaprej moji pridni sinovi in zveste hčere, in jes — vaša mati Marija! bodem vaša dobra in milostljiva mati, in bodem svojega Sina Jezusa za vas prosila zdaj in na vašo smertno uro. Amen.

Nagovor pri prvem sv. obhajilu otrok na belo nedeljo 1880.

(Gov. F. S. B., pri sv. M. niže. St.)

„Hvaljen bodi Jezus Kristus.“

Vvod.

Bodite v imenu Jezusa in Marije preserčno pozdravljeni moji preljudi otročiči, pa tudi vsi pričujoči odraščeni kristjani!

Prišel je dan, najveselejši za vas in za me, — dan, ktereга smo že dolgo z veseljem pričakovali: Tega dneva se je gotovo veselil tudi gospod Jezus, saj zamore danes z vami, preljudi otročiči! obhajati veselo veliko noč. Znano vam je, kako rad je bil Jezus pri malih otrokih; zato pa danes nismo sami tukaj zbrani, ampak v sredi med nami imamo tudi Jezusa. Pa tudi angeljev je vse živo okoli nas, ki zdaj tukaj z nami Jezusa molijo in hvalijo, male otročiče pa k sv. mizi vabijo in kličejo.

Kaj menite, kako je danes meni pri srcu? Oh, reči moram: Danešnji dan je eden najveselejših, kar sem jih v svojem življenji bil do zdaj učakal. Ker večega veselja si na zemlji vendar ne morem želeti, kakor je to, da zamorem z vami, ljubi otročiči! zavživati pri eni mizi živo telo in kri ljubega Jezusa. In tudi vi odraščeni, pred vsem pa očetje in matere teh presrečnih otrok bodite danes polni serčnega veselja, ker „to je dan, kterega je Gospod napravil“. (Psalm 117, 24.) „Veselite se torej v Gospodu. kličem vam s sv. Pavljem, in spet vam rečem, veselite se!“ (Fil. 4, 4.)

Preljubi mali fantje in zale deklice! vi ste danes zares nas vseh serčno veselje. Na vaših persih, ljubi fantiči! vidim lepe šopke, na vaših glavah, drage deklice! zagledam zale venčke, v vaših rokah pa lepe, bele sveče. Šopki na persih naj vam pomenjajo ljubeznjivo zlahtnost vašega serca, zali venček na glavi naj vam bo mile nedolžnosti in čistosti lepa podoba, bela sveča v vaših rokah naj pa vas opominja imenitne obljube, ki ste jo nekdam pri sv. kerstu po svojih botrih storili. Bolj čisti ko ste, manj grehov in madežev ko imate na duši, bolj vredno bote zdaj ljubega Jezusa v serce prejeli. Že včeraj ste se pri spovednici skoz sv. spoved rešili svojih grehov; iztergali ste se hudemu duhu in postali zopet otroci božji. Že včeraj so angelji in svetniki v nebesih obhajali veliko veselje, ker so toliko malih tovaršev in tovaršic za sv. raj pridobili!

Oj, kako gerd in gnjusen je bil tako nekteri greh, s katerim je vaše mlado serce obdano; — koliko madežev je že gerdilo vašo dušo! Po sv. kerstu ste bili ljubeznjivi, kakor angelji, in poznej, oh! v koliko grehov ste že v malih letih zabredli! — Kako srečen je človek, kterega duša je še čista, kako žalostno je pa njegovo stanje, kedar nesrečen greh duši milost božjo umori!

Vem, da ste tudi vi ljubega Jezusa že velikokrat žalili; — ali zdaj, ko on pervikrat v vaše serce priti želi, vas bolijo in težijo vsi grehi; — iz serca vam je žal, da ste grešili. Pa kdo je vas, ljubi otročiči! v toliko nesrečo grehov spravil? — Kdo, vprašamo, je učil vas grešiti, kdo vas v grehe napeljeval, kdo vam kaj hudega svetoval? — Kdo je bil tako hudoben, da vam je kerstni šopek odvzel, prelepi venec z glave stergal in luč milosti božje ugasnil? Kdo se je prederznil belo srajco nedolžnosti, s katero ste bili pri sv. kerstu ogernjeni, umazati? — Oh, v koliko nesrečo vas je spravil! Po grehu se vam je odperla gorečega pekla strašna globočina, hudi duhovi so iz dna pekla grozno tulili nad vas in želeli vas v večno žerjavico dobiti. Malo je manjkalo; — ko bi vtegnili nanagloma umreti, že zdaj bi bili vekomaj zaverženi. Vaše duše bi v strašnem peklu gorele in vi bi tam v ognju s svojimi zobmi škripali in terpeli grozne bolečine. Ali glejte, kaj je Bog v svoji ljubezni storil, — kje ste vi zdaj? — Tukaj vas imam srečnih in veselih pred seboj, opranih po včerašnji spovedi od grehov,

снаžno oblečenih v nedolžnosti belem oblačilu! Oj, to je za me lepa gostija, gledati pred seboj toliko milih malih ženinov, toliko zalih nevestic Jezusovih!

Včeraj ste si zaklenili pekel in odperli sv. nebesa! Iz svojega serca ste pregnali hudega duha, na njegovo mesto je prišel pa ljubeznjivi angelj. Bog Oče je zdaj vaš oče; — o kako veselo je to za vas, ki ste pravega očeta že zgubili! Bog Sin je vaš brat, Bog sv. Duh je vaš prijatelj, ker po včerašnji spovedi ste zopet prerojeni. Kamen nemirne vesti je od serca odvaljen; — danes ste lahko veseli. Med tem, ko je včeraj v vaših očesih marsiktera solzica žalosti blisketala, vam danes vaše serce veselja kipi.

Poglejte, ljubi otročiči! gor na oltar! Ali vidite! kako Marija preljubega Jezusa na rokah drži in na svoje serce stiskava? — Oj, da bi ga vi v roke dobili, da bi ga smel Mariji vzeti in vam dati, bi li ne bili močno veseli in presrečni? In glejte, ljubi otročiči! jes bom Marijo, ki je mati milosti polna, lepo prosil, naj bi Jezusa, svojega Sina dala danes vam. Sklenite z mojo prošnjo svoje goreče želje in poprosite angelje, naj ga k vam pripeljejo.

O presrečni otročiči, ki bote šli pervikrat k mizi božji! Skoraj, skoraj bo zvonček zapel, skoraj bodo luči užgane, skoraj se bode nebeška omarica — sv. tabernakelj odperl in kelih s sv. rešnjim Telesom na oltar postavil, skoraj bote padli na svoje kolena in terkali na trepeče persi, — oh naj se začnejo odpirati tudi vaša serca, naj se vnamejo v njih goreče želje do milega Jezusa, ki k vam priti želi! Ali z Jezusom pride v vaše serce prebivat sama presveta Trojica, — Bog Oče, Sin in sv. Duh. Zato pa vas zdaj v pričo Boga in vseh vernih vprašam:

1. Ali verujete na Boga Očeta, vsemogočnega Stvarnika nebes in zemlje? — Verujemo.

2. Ali verujete na Jezusa Kristusa, njegovega edinorojenega Sina, kateri je bil rojen in je terpel? — Verujemo.

3. Ali verujete na sv. Duha, sv. kerščansko-katoliško cerkev, občestvo svetnikov, odpuščenje grehov, vstajenje mesa in večno življenje? — Verujemo.

Ker pa pride danes presveta Trojica v vaše serce, kakor v lepi, posvečeni tempelj, — oh, ne oskrnite serca nikdar z nobenim grehom več. Da se pa bote vi, ki ste še mali in slabi, ložej greha varovali, zato se zdaj pred Bogom in vsemi vernimi še odpovejte vsem grehom. Vprašajmo vas torej:

1. Se li odpoveste na vsikdar hudiču? — Odpovemo se.

2. Se li odpoveste vsem njegovim delom? — Odpovemo se.

3. Se li odpoveste njegovi gizdosti in vsem poglavitnim grehom? — Odpovemo se.

Ljubi otročiči! mlade jagnjeta, žlahtne mladike, v najlepši spomladi doraščeno cvetje, božji otroci, bratje in sestre Jezusa Kristusa, mali Kristusovi vojščaki, za nebeško vojsko stvarjeni, —

stopite bližej; — in vi starši! pustite zdaj male k meni priti, ker njihovo je nebeško kraljestvo.

Prižgite zdaj svoje svečice, naj se od njihove luči ogrejejo tudi vaše serca, — in potem bote pervikrat okusili, kako sladek je mili Jezus. Glejte! sveče v vaših rokah že gorijo, serca vaše pa po Jezusu hrepenijo, — zato pa zdaj vsi lepo pokleknite, zgrevajte še enkrat svoje grehe in molite z menoj, rekoč:

O Jezus, — presladki Jezus, — ljubljenec mojega serca! — priserčno te prosim — pridi k meni, — revnemu otroku — Pridi Jezus — in reši mojo dušo, — ozdravi jo, — da bo zopet lepo živela. — O Jezus! — nikdar še nisem — jes ubogi otrok, — pri božji mizi — okusil nebeškega kruha, — danes pa smem prejeti, — kar sem — velike ljudi videl — že dostikrat zavžiti. — O Jezus! — mali sem sicer, — pa vendar že — veliki grešnik. — Nisem vreden, — stopiti k tvoji mizi, — pa o Jezus! — imej usmiljenje z menoj. — Greva me, — zlo me boli moje serce, — da sem tolikokrat grešil! — O Jezus! — pomagaj mi, — da grem pervikrat — vreden k tvoji mizi. — O Marija! podaj mi svojo roko; — o angelj božji, — moj ljubi varh! — spremljaj me; — o moj patron! — prosi za me, — da ljubega Jezusa — vredno — v moje serce dobim. — O Jezus! — bodi mi gnadljiv. — O Jezus! — bodi mi milostiv. — O Jezus — odpusti mi moje grehe! — Zdaj pa pridi, — ljubi Jezus! — v moje serce — pervikrat — in morebiti — tudi zadnjikrat! — Vas pa — odraščeni, — pred vsemi vas — ljubi starši! — prosimo, — molite in prosite — zdaj za nas! — (Zdaj sledi obhajilo otrok.)

Po sv. obhajilu.

Ljubi otročiči! kako srečni ste zdaj. Koga imate v svojem sercu? — Oh, mili Jezus sam je prišel ravno zdaj k vam in se je z vami združil. V duhu vidim cerkev napolnjeno z angelji, ki so prišli iz sv. nebes, da bi Jezusu stregli. Zdaj tedaj ste okusili in prejeli, kar ste že dolgo poželeli; — danes ste zavžili, po čemur ste se že zdavnej veselili. Kakor so sveče v vaših rokah lepo gorele — tako je tudi serce vaše Jezusa zlo poželelo. Šopek, ki ga, ljubi fantiči! na persih imate, zaljša zdaj v sercu tudi Jezusa; — in zali venček, spleten iz zlahtnih rožic in zelenja, ktere ga ve, ljube deklice! na glavi imate, je zdaj črez vse lepa krona na glavi milega Jezusa, ki v vaših sercih prebiva. Oh ko bi zamogel na vašem mestu biti in zavživati z vami današnje veselje! Zato pa se dohaja, da se ljubemu Jezusu za to neskončno milost zdaj lepo zahvalite. Pokleknite tedaj vsi — vzdignite roke in serca ter recite za menoj:

O Jezus, — tebi živim; — o Jezus, — tebi umerjem; o Jezus, — naj bom tvoj — živ in mertev. Amen.

Lepa duša, — Jezusa Kristusa, — posveti me!
 Blaženo telo, — Jezusa Kristusa, — zveličaj me!
 Rešnja kri, — Jezusa Kristusa, — napoji me!
 Čista voda, — iz Jezusove strani, — osnaži me!
 Britko terpljenje — Jezusa Kristusa, — poterdi me!

O mili Jezus! — usliši me! — v svoje petere rane — skrij me! — od tebe ločit — ne pusti me! — Pred vsakim grehom — ohrani me; — na smertni uri — zmisli na me!

Glejte, ljubi otroci! kako srečni ste zdaj, ker vas je nebeški kralj, vsemogočni Bog sam obiskal. Lepo vas je ljubi Zveličar oskerbel z vsem, kar vam je bilo potrebno. Vaše serce naj bo veselo, ker sam Jezus v njem živi.

Vi fantiči ste dobili svojega brata, — ve deklina ste prejele svojega ženina. Zdaj imate Jezusovo telo, ki bo očistilo vaše truplo od vseh grehov: — zdaj imate Jezusovo dušo, ki bo zveličala vašo dušo; — zdaj imate Jezusovo kri, na svetem križu prelito, ki bo oprala vaše serce od vseh madežev. Kakor hladen studenec mlade jagnjeta lepo napoji, kakor juterna rosa cveteče rožice na širokem polju lepo oživi, ravno tako in še lepše oživi usmiljeni Jezus pri sveti mizi mlade serca pridnih otrok. Bog daj, da bi zanaprej bili pridni in sveti, kakor Jezus; ponižni in pokorni, kakor Jezus; tihi in poterpežljivi, kakor Jezus. Imejte dobro in krotko serce, kakor Jezus; ostanite čisti in nedolžni, kakor Jezus; molite in terpite radi, kakor Jezus; ljubite svoje starše, brate in sestre, kakor Jezus vse ljudi, obiskujte radi sveto cerkev in šolo, kakor Jezus božji tempelj; premagajte greh in vsako skušnjavo, kakor Jezus hudiča v puščavi.

Ne pozabite, da zdaj niste več sami. Razun angelja, ki zmiraj na vaši strani stoji, imate zdaj pri sebi še samega, Jezusa, ki vse vidi, vse sliši, vse najde, vse zve.

Ljubi otroci! le od zdaj greha ne več, nikdar več in nikjer več. Le Jezusa ne več razžaliti, ki je bil do vas danes tako dober!

Mislite pa, ljubi otročiči! danes tudi na svoje ljube starše in učenike, na svoje botre in rednike, tudi na vse druge dobrotnike, ki so vam kaj pripomagali, da ste včakali današnji veseli dan. Prosite Jezusa, ki vam je dal tako skerbne varhe na stran, naj jim dobrotljivi Bog poverne, kar so z vami truda imeli. Le lepo jih imejte, radi jih ubogajte in pomagajte jim vsikdar — najbolj pa na njihove stare dni, kedar si ne bodo svojega kruha več služiti zamogli. Preden pa svojo besedo do vas, ljubi otročiči! dokončam in vas z Jezusom sklenjene na dom odpustim, imam še nekaj besed do vaših staršev in rednikov. Bodite mirni in ne pozabite, kje ste in kdo je pri vas.

Opomin do staršev.

Ljubljani v Kristusu zbrani! Do zdaj je veljala moja beseda pričujočim z Jezusom sklenjenim, čez vse srečnim otrokom; — naj mi pa bo dovoljeno tudi na vas, ljubi starši! kratko besedo ob priložnem času postaviti, vsaj nihče izmed vas ne ve, ali nismo v takošnem sv. opravilu danes morebiti zadnjikrat tukaj zbrani. Slišali ste v današnjem sv. evangelji, da so se učenci zlo razveselili, ker so videli Gospoda Jezusa. Tudi mi smo dočakali danes enako veselje, saj je ljubi Jezus prišel tudi v naš sv. tempelj, oznanit ljubi mir vsem pričujočim. Glejte, tu pred sv. oltarjem stojijo zdaj mlade, nepokvarjene jagnjeta, ljubljene ovčike Jezusa Kristusa, katerih vsaka svojega milega pastirja v svojem sercu ima. Tem, do zdaj še nedolžnim smo ravnokar sv. mizo pokrili in njihove lačne serca z nebeškim kruhom nasitili. Glejte, kako lepi so ti otročiči pred nami; — kdo bi jim tega veselja iz serca ne voščil, kdo izmed nas bi si ne želel, biti zdaj na njihovem mestu?

Pa kako kratko bo to veselje, kako hitro in rano se utegne vse spremeniti! O bojim se za nje. Zdaj so še moje serčno veselje, v kratkem pa utegnejo ti otročiči že biti moja in vaša žalost. Zato mislim, da je celo primerno, vam odpreti svoje serce in vas, ljubi starši in redniki! katerim te zlahtne ovčike zanaprej prepustimo, s kratko in milo prošnjo prijazno zadeti. Zahvalimo se vam v njihovem in Jezusovem imenu najpred za lepo skerb, ki ste jo do zdaj ž njimi imeli ter jih za današnje sv. opravilo zvesto pripravljali. Ali glejte, s tem vaše delo ni še dokončano, ker ti otročiči še potrebujejo vaše roke in vašega serca do smerti, zato jih danes zopet vaši očetovi in materni skerbi izročimo. Vzemite te otročiče vsak svoje na ljubi dom, naj pod domačo streho ljubo zavetje in brambo najdejo in uživajo. Oni so zdaj posvečeni in z Jezusom serčno sklenjeni, so zlahtni udje Zveličarja in tempeljni sv. Duha.

Zato vas v imenu blažene device Marije prelepo prosim, ljubi starši in redniki! skerbite za te male otroke, ki si sami še pomagati ne morejo in se pred grehom varovati ne vejo, da jih noč in dan skerbno branite in jih do smerti take ohranite, kakoršne jih danes seboj domu peljete. Pazite, da jih Jezusu nikdo iz rok ne izterga, da jih zviti jastreb strupene zapeljivosti v svoje kremplje ne dobi in da ne bodo nikjer in nikdar pohujšani. Joj vam, ako po vaši nemarnosti, ali po hudih izgledih, ali skoz slepo ljubezen enega teh malih pohujšate; — grešili bi smertno in se hudo zamerili Jezusu in angelju varhu; — otrok bi zgubil milost božjo, vso srečo na zemlji in večno zveličanje. Tako nesrečno dete, zavoljo vas v pekel zaverženo, vam tega ne bi nikdar pozabilo. Oh, kako žalostno je gledati ali slišati nevoljnega otroka, ki se po ječah potika, na svojih rokah in nogah verige nosi; ki se zapeljan brez vsega poštenja po kočah in po širokem svetu poreva; ki je sam

sebi in drugim na potu ter si želi, da bi ga malopridni starši nikdar na svet spravili ne bili, ker so ga brez nauka in straha golega na zemlji povergli. Grozno zlo, kakor grom strese huda kletva zaverženega otroka očetov in materin grob; strašno zalijejo solze pohujšanega deteta staršem v zemlji seree, če je ubogo devče svetih naukov stradati moralo. Ti čuješ pridnega otroka praviti: Bog poverni tisočkrat mojim ostrim staršem, ker so me v mladosti lepo v strahu imeli; — tam pa slišiš drugega tožiti, rekoč: Saj moje nesreče ni nikdo drugi kriv, kakor moji starši, ki za me niso nikoli časa našli, da bi me v dobrem podučili in pred grehom zabranili. Ljubi starši! Bog vaših otrok ne bo zapustil, le tudi vi njih ne zapustite; — Bogu so črez vse ljubi in dragi, naj se tudi vam usmili. Njihove duše, njih nedolžnost in poštenje bo tirjal Bog samo iz vaših rok; — joj — stokrat gorje vam, če mu otrok ne bote zamogli tako poštenih pred njega pripeljati, kakor nje zdaj žlahtno posvečenih iz Jezusovih rok prejmete: — še pred večnega sodnika bi stopiti ne smeli, ker hujše bi Bog z vami ravnal, kakor s Kajnom, ki je brata umoril.

In kako lahko bo otrok pohujšan, kako hitro v greh zapeljan! Oh, kaj vendar si človek misli, ki žlahtne Jezusove jagnjeta zapeljuje! O kolikim nevarnostim in skušnjavam je pridno dete v zdajnih časih podverženo: kaj hudega morajo otroci vse videti in slišati! O koliko bi jih bilo še lahko srečnih pri poštenem kruhu na zemlji in bi prebivali zadovoljni pod svojo strehico, ko bi jim njihovi starši bili že v rani mladosti k tej sreči skerbno pripomagali! Zakaj je v zdanjih časih toliko popraševanja za poštenim hlapcem in ga ni najti? — Zakaj je toliko pozvedovanja po zvesti dekli in je take vendar ni k hiši dobiti? Odkod pride, da se toliko postopačev in hudodelnikov po vaseh potika, da pri ječinih vratih razbijavec razbojniku in tat tolovaju roko podaja? Odkod je to, da po največjih praznikih odraščeni fantje celo razdivjani z golim nožem okoli cerkve eden za drugim hodijo, deklino pa nesramne v gerdi pijanosti pozno v noč domu pridejo? Kako je to, da so mladi ljudje večjidel poprej zapeljani, kakor oženjeni in da jih toliko rajši poprej k peljevanji kakor k zdavanji (poroki) hodi? In če hoče gosposka ali občinski predstojnik ali kateri duhovnik zdaj sina, zdaj hčer, zdaj hlapca, zdaj dekle lepo opomeniti in pred grehom zabraniti, — o le poslušajte, kako se potem črez te govori, mladost pa zagovarja! — Vse poštene starše in gospodarje, ki svoje mlade ljudi v ostrem in dobrem strahu imajo in pridno v šolo in cerkev pošiljajo, tukaj izvzemem ter jih v pričo Boga lepo pohvalim; — pa žalibog, ne morem se dovolj začuditi, da se tam in tam še najdejo le nekteri starši in gospodarji, od katerih sam oče svojemu sinu ali hlapcu kervavi nož v roke podaja, s katerim po svetu razbija; — ali od katerih neka mati svoji lastni hčeri ali dekli žerjavi ključ v roke stisne, s katerim si slepa deklina večni pekel odklepa.

Ako črez te in druge nevelje premišlujem in vidim, kako se v nekterih hišah godi in če s temi mislimi iz tega sv. mesta na nedolžne otročiče, pred menoj zbrane, pogledam, — oh, kakošni občutki navdajajo moje serce! Kako se bode tem revnim otročičem še na zemlji godilo, — ker vse si bodo morali še skuševati? Ubogi otroci! v serce se mi smilite, ako v svoji sili in tolikih nevarnostih ne bote ljubezujivega serca našli, ki bi vas lepo podučilo in ne bote imeli dobre roke, ki bi vas pred grehom branila. Ali je mogoče, da bi vi, ki ste zdaj pridni in nedolžni, — vi, ki ste mi pripravili danes najlepši praznik, — bili enkrat, enako egiptovskemu Jožefu zapravljivcem v roke prodani?! Se li za vaše poštenje ne bo nihče potegnil in nikdo vas pred zapeljivostjo ohranil?

Zato pa, v imenu teh, ki si sveta še niso skusili, — v imenu nedolžnih otročičev, vse starše in rednike prav lepo prosim, naj vam zavoljo lastnega in njihovega zveličanja, zavoljo drage kervi Kristusa, ki zdaj po mladih žilah teče, — naj vam bo pred vsem najboljši na tem ležeče, da za te male noč in dan pošteno skerbite, ako hočete enkrat na svoje stare dni pri njih prijazno strehico najti in v miru svoj kruh zavživati. Za vašo skerb vas pa čaka više nad meglami prelepa krona večnega plačila.

O starši in redniki! vi zamorete z božjo pomočjo spraviti te otroke v sv. nebesa; — po svoji nemarnosti pa jih zamorete porinoti tudi v pekel. Zato pa znajo ti otroci pripeljati tudi vas ali v zveličanje ali pa v pogubljenje. O svetite toraj tem malim v pravi kerščanski ljubezni in božjem strahu z lepim izgledom naprej in varujte jih skerbno pred grehom — potem bote zamogli na stare dni zaslišati tolažljive besede od svojega sina: „Ljubi oče, ostanite v miru pod mojo streho,“ — ali od verle hčere: „Draga mati, za srečo si štejem, da sem vredna vas do smerti pri svojem kruhu imeti!“

Ne terpite, ljubi oče! da bi se ta sveča, ki ste jo danes svojemu sinčku v roke podali, črez nekaj let v kervavo palico spremenila, ki bi vas preganjala do gole kosti; — ne dovolite, draga mati! da bi se zali venček, ki ste ga danes z maternim veseljem svoji mali hčerkici na glavo položili, črez kratek čas spremenil v grešne ljubezni ostudne vezi in kervave povoje.

Če bote nedolžno dečico v njeni nježni mladosti z vso skerbjo lepo na noge postavili in bodo vaši otroci morali v poznejših letih od vas oditi in po neznanem širokem svetu potovati, se vam za nje ne bo treba bati, ker sta serce in glava dobro oskerbljena.

Daj Bog, da bi bili in ostali vaši otroci za vas največje veselje!

Vi pa preserčni otroci, katerim je ljubi Jezus v tej cerkvi danes v pričo angeljev tako lepo praznovanje učakati dal in toliko veselje pripravil, oklenite se hvaležni očetove in materne roke in pojdite z Jezusom sklenjeni na strani svojih staršev veselo domu. In kedar v hišo stopite, pokleknite pred ljubega očeta in drago

mater ter njima poljubite hvaležno roko ter prosite, naj vas še zanaprej v svojo zvesto skerb in varstvo vzamejo. Obljubite jim pa tudi z resničnim srcem, da jim hočete vedno pokorni in hvaležni ostati.

In zdaj vas, ljubi otročiči! priporočim Jezusu, Mariji in zvestemu angelju varhu, da bi mi na sodnji dan to veselje pripravili in moje serce s tem razveselili, da vas vse v zali procesiji vidim iti k milemu Jezusu v svete nebesa. Amen.

Družba sv. Mohora.

V poročilu zadnje odborove seje smo omenili, da je č. g. Matija Majar odboru obljubil, vsled velevažnega papeževega pisma o častenji sv. Cirila in Metoda do meseca marca t. l. spisati posebno knjižico, v katerej bi zlasti udom družbe sv. Mohora obširno razlagal življenje in delovanje slovanskih aposteljnov. Z mladeniškim ognjem in z vso navdušenostjo se je rodoljubni starček lotil imenitnega dela, za katero je že leto in leto popred gradivo nabiral. Sredi marljivega spisovanja pa je pisatelja zadela huda nesreča. Oči so mu zelo-zelo oslabele. Spisovanje je moral ustaviti, dokler se zdravniku ne bode posrečilo, mreno s punčice sneti. Pisatelju in odbornikom je zato prav neljubo, da se mora vsled te nezgode napovedana knjiga: sv. „Ciril in Metod“ letos odložiti; na mesto nje bodo družbeniki prejeli posklepu družbinega odbora dne 27. m. m. bukvice: Dr. Ignacij Knoblehar, v katerih opisuje slavni pisatelj č. g. Fr. Jaroslav življenje in djanje slovečega slovenskega misijonarja in apostolskega provikarja Knobleharja v osrednji Afriki. V istej odborovej seji je družbin tajnik poročal, da je od letošnjih družbinah knjig 4. in slednji snopič „Slovenskega Goffine-ta“ v natisku doveršen, obsega s trojnoverstnim kazalom vred 23 tiskanih pol. Tudi druga družbina knjiga: „Hoj za Marijo“ je v lični obliki na 14 polah dotiskana, v dokladi razlaga č. g. V Lah v jedernatem spisu zgodovino in namen tretjega reda sv. Frančiška: kako se je ta red ustanovil, kako se razširil, kako imajo živeti terciari in ktere so duhovne dobrote in odpustki tega reda. Družbeniki bodo g. pisatelju za izverstni poduk gotovo prav hvaležni.

Zopet je odbor sprejel dva obširna rokopisa, ki sta oba družbi in njenemu namenu vseskozi primerna. Preč. gospod dr. Ivan Križanič, profesor bogoslovja in podvodja duh. semenišča v Mariboru, spisuje „Zgodovino sv. katoliške cerkve“ za slovensko ljudstvo in je prvi oddelek rokopisa odboru poslal v pregled. Odbornik g. Valentin Nemeec, doktor in profesor bogoslovja,

je kot strokovnjak rokopis prečital in odboru živo priporočal, naj tako izvrstnega dela ne pusti izpod rok. Odbor izreka veleučnemu g. pisatelju za blago ponudbo preserčno zahvalo ter prosi, naj bi po ravno tej osnovi, v ravno tistem duhu in v tako lahko umevni pisavi začeto delo nadaljeval in dokončal, ki bode njemu v slavo, družbi sv. Mohora v povzdigo in slovenskemu narodu v ponos. „Romanje v nebeško kraljestvo“ — tako je ime drugemu večemu rokopisu, ki ga je poslovenil in družbi namenil preč. gospod župnik Ludevik Škufca. Ta spis nadaljuje Štögerjevo knjigo, katero je družba l. 1876 izdala z naslovom: „Nebeška krona ali premišljanje v nebesih“. Kakor v tej knjigi pobožni pisatelj prav iz globočine hrepenečega serca popisuje nebeško domovino in njeno neskončno srečo, tako odgovarja v „Romanji“ na vprašanje, kaj moram storiti, da srečno v nebesa dojdem? Rad bi vse, ki to knjigo prebirajo, nadušil v kratkem času zemeljskega življenja delovati za posvečenje in večno zveličanje svoje duše. Odboru bode mar, da prelepo knjižico kmalu spravi na svitlo. — Vsled razpisanih daril je družbi zopet došlo nekaj krajših rokopisov, kateri so presojevalnemu odseku izročeni in sicer: „Potres v Zagrebu“, „Gospodarji, varujte se škode od novih zemljiških knjig“, „Ženitvanje“ — obraz iz narodnega življenja in povesti: „Tonica“ in 67. številka, 2. nadstropje, 3. vrata“. Opominjamo, da pošiljattvam odmenjeni obrok poteče s 1. majnikom. Rokopisov, katerim se na prvi pogled pozna, da niti po pisavi niti po tvarini družbi niso primerni, odbor ne bode dalje presojeval, ampak jih takoj pošiljavcem vračal. Preč. gospod Živkov je družbi podaril celo zbirko svojih pesmic, katere se bodo s časoma porabile v družbinih knjigah. O tej priložnosti prosimo rodoljube, ki jim je pevska žila dana, naj družbi sv. Mohora ravno pesniških izdelkov ne odtegujejo. Skušnja uči, da naš narod pesmice rad prebira; katere mu dopadajo, kmalu je zna na pamet in si tako po pesmih blaži um in serce. Ni je pa krajše in pripravnije poti, po kateri bi se dale dobre poezije širiti med Slovence, kakor po družbinih knjigah, ki se razpošiljajo v toliko tisoč iztisih. Ob enem se pesniku ni bati nijedne materialne škode, ker družba pesmi ravno tako pošteno nagraduje, kakor druge sprejete rokopise.

Iz dosedaj poslanih vpisovanijskih pol je razvidno, da je blizu 500 družbenikov poslalo veznino po 80 in 60 kr. za „Pesmarico“, dasiravno je odbor že meseca novembra po časopisih nannil, da v „Koledarji“ le pogojno napovedane „Pesmarice“ tudi letos ne more spraviti na svitlo, ker odbor „Cecilijanskega društva“ ob skrajno določenem obroku ni poslal za natisk pesmarice uredjenega rokopisa. Da pa udje, ki so veznino poslali, ne pridejo v škodo, sklenil je odbor, da dobodo ravno tako vezano knjižico: Hoja za Marijo“, ki je za vezilo in cerkveno rabo pripravna, in ter do

vezani družbin Koledar. Tisti družbeniki, kateri nočejo, da bi se poslana veznina za imenovani knjigi porabila, naj to odboru blagovoljno po listnici naznanijo.

Reklamacije zoper zemljiški davek.

Veliko duhovnikov je, ki imajo njive, travnike, gozde, vinograde in planine. Tudi take duhovnike zadeva nova postava o zemljiškem davku. Pa tudi kmetom sosedom bojo gg. duhovniki jako postregli, če jih o tem imenitnem prašanji podučujejo in podpirajo. Zatorej „Slov. Prijatelj“ razglasuje poduk: „Kako moramo ugovarjati zoper neugodne tarife“. Ta poduk je donesel „Slov. Gospodar“ in glasi se tako-le:

Če si hočemo res pomagati do manjšega gruntnega davka z ugovori ali reklamacijami, treba je, da skušamo gruntno parcelo v ugodnejšo nam tarifo potisniti. V ta namen pa ni zadosta reči ali zapisati: moja njiva, vinograd, gozd itd. je previsoko vcenjen, prosim, da mi ga iz I. tarifne verste porinete v II. ali III. itd. To ni zadosta, ampak treba je še pristaviti, zakaj mislimo, da je previsoko dotična parcela vcenjena. Kako pa razlogov ali vzrokov najdemo? Na dvojni način. Pervi tako, da svoj grunt, svojo parcelo primerimo vzglednemu gruntu (Mustergrund) dotične tarife, ali drugič, da sami izračunimo čisti dohodek svojega grunta, svoje parcele. 1. „Mustergrund“ ali vzgledno posestvo je pa tisto, katero je bila okrajna vcenitevna komisija v cenitevni okraji izbrala kot vzgled ali „mušter“, da je po njem cenila druga posestva. Za I. za II. III. . . . za vsako tarifno versto njiv, travnikov, vinogradov, gozdov itd. je izbrano posebej takošno vzgledno posestvo ali „Mustergrund“. Ako se tedaj hočem pritožiti, zakaj so moja njivo itd. postavili v I. tarifno versto, moram iti k županu ali k c. k. okrajnemu glavarju, da poižvem, ktero posestvo, ktere njive itd. so za I. versto postavljene kot vzgled ali „mušter“. Potem moram iti ovega posestva gledat in potem zapisati in dokazati, da je moja njiva itd. veliko slabša in zakaj in da se ima toraj iz I. verste prestaviti v II., III. itd.

2. Čisti dohodek svoje njive, vinograda, travnika, gozda itd. izračunimo tako-le: najpervlje zapišimo, koliko smo od l. 1855 do 1869 pridelali vsako leto zernja, slame, vina, sena, otave itd. drugič, koliko nas je stalo seme, delo, spravljanje, in tretjič, kako drago se je takrat prodavalo naše zernje, naša slama, naš mošt, naše zernje, naše seno, naša otava, naš les, naša stelja itd. Ko smo vse na denar zračunili, potem odračunimo znesek stroškov od zneska za dohodke in ostanek je tako imenovani čisti dohodek ali „Reinertrag“. Vse pa mora biti na johe preračunjeno. Kder parcela ravno 1 joho meri, je to zelo lahka reč. N. pr. moj

vinograd meri 1 joho; od l. 1855—1869 poprek sem pridelal 4 polovnjake, za mošt od preše proč so mi ponujali 30 gl. za štertinjak, tedaj 60 gl. za 4 polovnjake. Potroški pa so za: rezitev, kolje, 1. in 2. kop, za rezitev, za tergatev, brez dače vkup na leto znašali 38 gl., z dačo vred pa 11 gl. 64 kr. več. Čisti dohodek znaša tedaj brez dače 22 gl., z dačo pa samo 10 gl. 36 kr. Vkljub temu stoji moj vinograd v I. verstí, kakor da bi (v mariborskem okraji) dajal na leto najmanjše 42 gl. čistega dohodka. Daja pa samo 10 gl. 36 kr. oziroma 22 gl. in toraj spada v VII. oziroma v IV. versto. Okrajne conilne komisije niso mošta od preše v račun jemale, kakor bi morale po postavi, ampak staro vino, ali vsaj pretočeno vino! Jednako se naj reklamira pri drugih kulturah!

(Napovedbe za odmero davščin.) Do konca meseca aprila morajo duhovniki napraviti in vložiti napovedbe, po katerih naj se odmerijo davščine od benefícijskega in cerkvenega premoženja za prihodnjih deset let. To je tudi jako imenitna reč. Zatorej č. gg. duhovnike opominjamo, naj si dobro pregledajo in za vodilo vzamejo, kar je o tej zadevi prinesel vse hvalevredni časnik: „Linzer Quartalschrift I. Heft, S. 97. Bemessung des Gebührenäquivalentes von dem Kirchen- und Pfründenvermögen von Anton Pinzger, Consistorialsecretär in Linz“; dalje naj si kupijo ministerijalni razglas od 26. julija 1880, ki se pri vsaki davkariji dobi za 5 kr.

Dalje je treba vedeti, kako so papirji stali na bursi dne 31. decembra 1880. Papirna renta 73 gl. 35 kr. Sreberna renta 74 gl. 20 kr. Zlata renta 88 gl. 20 kr. — Zemlj. odkupn. obligaci: Koroške 98 gl. Štajerske 104 gl. Kranjske 101 gl. Primorske 101 gl.

(Društvo Slovenija) že nekaj let obstaja na Dunaju. To društvo ima nalogo, zastopati slovenske visokošolce na Dunaji, izobraževati je in zabavljati se v narodnem duhu, vstanovila si je v preteklem letu knjižnico, ki je za izverševanje Slovenijinega poklica neobhodno potrebna. Vsakdo, ki pozna stanje ubogega slovenskega dijaka, posebno v tako velikem mestu, ve tudi, da nam ni mogoče potrebnih knjig si nakupiti. Obračamo se tedaj do častitih slovenskih rodoljubov ter jih najserčnejši prosimo, naj nam blagovolijo podariti raznoverstnih knjig, kolikor le morejo. Marsiktera knjiga leži pri vas v prahu brez koristi, ktero bi mi jako potrebovali, osobito težko pogrešamo Janežičevo literaturo, namreč „Cvetje“, „Slov. Glasnike“ itd. Mnogokrat se n. pr. po kakem umerlem gospodu župniku knjige skoro zastonj razprodajo; ko bi se pri takih prilikah dobrotnik našel ter jih za nas nakupil, storil bi pač jako dobro delo. Rodoljubi! Kolikokrat se čuje iz Vaših ust izrek, da je mladina up in nadeja našega naroda! Ako naj tedaj kedaj stopi na Vaša mesta, ako vas naj vredno nasleduje, mora se za ta poklic pripravljati, mora se učiti; k temu pa nam je treba slovenskih pripomočkov. Vsak dar, poslan nam pod naslovom: „Slo-

venija, Wien, Universität, bo nam dobro došel in bode z vročo hvaležnostjo sprejet. Za odbor: J. Ilčič, predsednik, M. Murko, tajnik.

(Nova Stremayrova kľofuta za Slovence.) Slovenci, vse hvale in podpore vredni list v Ljubljani, piše tako-le: Nekako iznenaden je slovenski svet vsled nove kľofute, ki nam jo je priložil hudobni duh Slovencev, znani Stremayer, bivši minister, zdaj podpredsednik najvišjega sodišča, ki je na enkrat iz necega paragrafa razsodil, da je nemški jezik edini uradni jezik na Kranjskem, in da je le edina nemščina na Kranjskem navadni jezik („landesübliche sprache“), slovenščina pa je brezpravna, vsak odlok v tem jeziku ničev in neveljaven. Kolikor so tudi Slovenci sicer zaspani, ta udarec jih je vendar nekoliko predramil, in zdaj ugibajo, kaj je storiti. — Kaj? Odločno protestirati, in sicer tako poslanci na Dunaji, kakor ljudstvo v shodih in peticijah! Menda zadnji še ni vstrelil, toraj le nikar vsake v žep spraviti, ampak spomniti se, da je človeku jezik zato vstvarjen, da o pravem času govori! — In res! govorilo je 55 državnih poslancev, ki so 11. marca v državnem zboru vložili interpelacijo na ministra dr. Pražaka. Prednašal je to interpelacijo dvorni svetovalec Schneid, kranjski poslanec, in med njimi je podpisanih mnogo terdo nemških poslancev. Bog daj srečo; saj gre za pravično reč!

Duhovniške zadeve.

Kerška škofija je osirela, zgubila je svojega višjega pastirja Valentina. Minuli so že skoraj tri mesci in še ne vemo, koga dobimo za svojega škofa. Nas Slovencev je na Koroškem 118.000 duš, ki stanujejo po 117 farah čisto slovenskih in 13 namešanih. Toraj smemo po vsej pravici pričakovati, da dobimo za škofa takega moža, ki bode v stanu, s svojimi ovčicami govoriti in jim o prilikah kruh božje besede lomiti v domačej besedi. To smemo pričakovati tim bolj, ker se je razdelitev in uravnava Sekovske, Kerške in Lavantinske škofije dovolila in izpeljala posebno zavoljo tega, da se Slovincem na Koroškem more storiti pravica v narodnem jeziku, to je: da dobijo škofa, ki bode zmožen slovenskega jezika. Tako povdarja premil. nadškof, gosp. dr. Tarnocy, v uradnem pismu, v katerem je podpisal in priporočal, naj se imenovane škofije razdelijo in uravnajo. Žalostno bi bilo, ako bi se ta slovesna beseda že pri prvi priložnosti ne spolnovala. Zatorej mi Slovenci še vendar zaupamo, če ravno nemški rogovileži in prenapetneži, katerim je za škofa malo ali čisto nič mar, hudo razsajajo, opravljajo in hujskajo. — Č. g. Jakopič Janez je dobil faro Kaplo poleg Drave.